

II. FUTBOL VE BİLİM KONGRESİ

16-17-18 /EKİM 2000

**Atatürk Stadyumu
Hakem Dayanışma Derneği
Konferans Salonu /İZMİR**

DÜZENLEYENLER

**Ege Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Y.O
Ege Üniversitesi Tıp Fak. Spor Hekimliği A.B.D
Türkiye Spor Hekimleri Derneği
Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü
Türkiye Futbol Federasyonu
Türkiye Futbol Antrenörleri Derneği
İzmir Sporcu Sağlık Merkezi**

**PROGRAM VE BİLDİRİ
ÖZETLERİ KİTAPÇIĞI**

II. FUTBOL VE BİLİM KONGRESİ

16-17-18 /EKİM 2000

**Atatürk Stadyumu
Hakem Dayanışma Derneği
Konferans Salonu /İZMİR**

DÜZENLEYENLER

Ege Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Y.O
Ege Üniversitesi Tıp Fak. Spor Hekimliği A.B.D
Türkiye Spor Hekimleri Derneği
Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü
Türkiye Futbol Federasyonu
Türkiye Futbol Antrenörleri Derneği
İzmir Sporcu Sağlık Merkezi

**PROGRAM VE BİLDİRİ
ÖZETLERİ KİTAPÇIĞI**

ONUR KURULU

Fikret Ünlü
Spordan Sorumlu Devlet Bakanı
Kemal Mutlu
Gençlik ve Spor Genel Müdürü
Sinan Erdem
Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi Başkanı
Alaaddin Yüksel
İzmir Valisi
Ülkü Bayındır
Ege Üniversitesi Rektörü
Berrin Durmaz
E.Ü. Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu Müdürü
Necati Akgün
E.Ü Spor Hekimliği A.B.D Kurucusu
Fikret Durusoy
Türkiye Spor Hekimleri Derneği Başkanı
Ahmet Ertat
E.Ü Spor Hekimliği A.B.D Başkanı
Haluk Ulusoy
Futbol Federasyonu Başkanı
İsmail Dilber
T.U.F.A.D Genel Başkanı
Nuri Demirci
G.S.G.M Eğt. Dairesi Müd. Yrd.
Necati Demir
Gençlik Ve Spor İl Müdürü
Hamdi Kutval
T.F.F Ege Bölge Müdürü
Sami Gider
A.S.K.F Başkanı
Sema Küçükşöz
Türkiye Futbol Vakfı Başkanı

DÜZENLEME KURULU

Başkan	:	Mustafa Ferit Acar	
Başkan Yardımcısı	:	Asaf Özkara	
Başkan Yardımcısı	:	Biröl Doğan	
Başkan Yardımcısı	:	Şaban Acarbay	
Sekreter	:	Çetin İşleğen	
Sayman	:	Süleyman Morali	
Yazışma Sekreterleri	:	Fatih Çatıktaş-Melih Balyan	
Üye	:	Ahmet Apaydın	Üye : Abdullah Tanyolaç
Üye	:	Ali Kızılet	Üye : Coşkun Süer
Üye	:	Aylin Çeçen	Üye : Gül Tiryaki
Üye	:	Çetin Zengin	Üye : Kemal Tamer
Üye	:	Cengizhan Özgürbüz	Üye : Süleyman Morali
Üye	:	Doğan Emultay	Üye : Sürat Müniroğlu
Üye	:	Erkut Kunter	Üye : Tefik Ata Tekin
Üye	:	Halit Egesoy	Üye : Ümit Turmuş
Üye	:	Metin Ergün	Üye : Niyazi Eniseler
Üye	:	Tevfik Eroğlu	

SOSYAL AKTİVİTE KURULU

Üye	: Adnan Özbağcı	Üye	: M.Yakup Acar
Üye	: Akın Ongun	Üye	: Mutlu Gürsoy
Üye	: Ati Göksu	Üye	: Muzaffer Katipoğlu
Üye	: Bahtiyar Özçaldıran	Üye	: Pınar Arpınar
Üye	: Cevat Kök	Üye	: Sedat Ozan
Üye	: Ali Timur	Üye	: Semih Selamoğlu
Üye	: Ercan Ertemçöz	Üye	: Timuçin Gencer
Üye	: Galip Çukurlu	Üye	: Tuba Kocahan
Üye	: Gürol Günean	Üye	: Yılmaz Emlek
Üye	: Kaya Gücü	Üye	: Zeki Taşyürek
Üye	: Levent Demirkese	Üye	: M. Zeki Özkol
Üye	: Hasan Aral		

PROGRAM

ATATÜRK STADYUMU
HAKEM DAYANIŞMA DERNEĞİ KÜLTÜR TESİSLERİ
KONFERANS SALONU

HALKAPINAR / İZMİR

A SALONU

16 EKİM 2000 PAZARTESİ

08:00 – 09:30	Kongre Kayıt İşlemleri
09:30 – 10:15	Açılış Töreni - Anons, Saygı Duruşu, İstiklal Marşı - Açılış Konuşmaları - Step ve Dans Grupları Gösterileri, Vals Gösterisi
10:15 – 10:30	ARA (Coffee Break)
10:30 – 12:00	Konferans-Waldemar WINKLER "Futbolda Çağdaş Maç Analizi Teknikleri"
12:00 – 12:15	Tartışma
12:15 – 13:00	Konferans-Prof. Dr. Çetin İŞLEĞEN "Dünyada Ve Türkiye'de Futbol Ve Bilim Kongrelerinin Değerlendirilmesi"
13:00 – 14:30	Yemek Arası

16. 10. 2000, Pazartesi

A SALONU

OTURUM BAŞKANI

Prof. Dr. Fikret DURUSOY

- 14:30 – 14:45 Elit Futbolcuların Ekokardiyografik Özelliklerinin Yaş ve Oynadıkları Pozisyonlara Göre Görünümü
B. AKOVA, D. YEŞİLBURSA, H. GÜR, A. SERDAR, S. KÜÇÜKOĞLU
- 14:45 – 15:00 Elit Futbolcularda Bazı Ekokardiyografik Özelliklerin Birbirini Takip Eden İki Sezonadaki Görünümü
B. AKOVA, D. YEŞİLBURSA, H. GÜR, A. SERDAR, S. KÜÇÜKOĞLU
- 15:00 – 15:15 Orta Yaşlılarda Devamlı Spor Yapanlar (Çoğu Futbolcu) İle Sedanter Yaşayanlar Arasındaki Kardiak Risk Faktörlerinin (Kan Parametreleri) Karşılaştırılması
Ş. ACARBAY, F. TURGAY, O. KARAMIZRAK, Ç. İŞLEĞEN, A. ERTAT
- 15:15 – 15:30 Elit Futbolcularda Dizdeki Resiprokal Pik Tork Oranlarının Yaş ve Oynadıkları Pozisyonlarla İlişkili Görünümü
H. GÜR, B. AKOVA, Z. PÜNDÜK, S. KÜÇÜKOĞLU
- 15:30 – 15:45 I. Lig Futbol Oyuncularında H / Q Diz Bilateral ve Hamstring ECC/CON Kuvvet Oranları ve 10 – 30 m. Sprint Performansı İle İlişkisi
N. ENİSELER, M. ÇOLAKOĞLU, M. ALTUN
- 15:45 – 16:00 ARA
- 16:00 – 16:30 Konferans- Ersun YENAL "Sporcu Sağlığı Açısından Testler Ve Antrenman Programlarında I. Lig Deneyiminden Örnekler"
- 16:30 – 18:00 Panel "Türk Futbolunda Çıkış Trendi" Moderatör Murat ÜNLÜ (TRT)
Tınaz TIRPAN, Ersun YENAL, Coşkun SÜER, Arda VURAL, Tevfik LAV
- 20:00 Yemek, Ege Üniversitesi Resepsiyonu

16. 10. 2000, Pazartesi

B SALONU

OTURUM BAŞKANI

Prof. Dr. İbrahim ARMAĞAN

- 14:30 – 14:45 Futbol Yayın Hakkı Ücretlerinin Hızla Yükselmesinin Beraberinde Getirdiği Yeni Yapılanmalar
N. CERRAHOĞLU
- 14:45 – 15:00 Spor Kulüplerinde Şirketleşme
B. GÖREN, H. SUNAY
- 15:00 – 15:15 Futbol Hakemleri İle İlgili Maç Öncesi Ve Maç Sonrası Çıkan Haberler Ve Yorumlanması
B. DOĞAN, N. ENİSELER, H. VURGUN
- 15:15 – 15:30 Farklı Kulüplerde Oynayan Genç Takım Futbolcularının Uyum Düzeylerinin İncelenmesi
F. DORAK, M. BALYAN
- 15:30 – 15:45 Futbol Takımı İletişiminde NLP Uygulamaları
T. BİÇER

17.10.2000, Salı

A SALONU

OTURUM BAŞKANI

Prof. Dr. Gül TİRYAKİ

- 09:30 – 09:45 Futbolcularda Diz Ve Kalça Kuvvetiyle Kısa Mesafeli Sprint Performansları Arasındaki İlişki
Ç. İŞLEĞEN, C. ÖZGÜRBÜZ, M. ERGÜN, T. KOCAHAN, B. DURMAZ, M.F. ACAR
- 09:45 – 10:00 Futbolcularda Profesyonel Ve Amatörlüğün, Oyun Mevkisi Ve Yaş Faktörünün Ortalama Sürat Performansına Etkisi
O. İMAMOĞLU, M.A. ZİYAGİL, M. ÇEBİ
- 10:00 – 10:15 Tekrarlı Sprintlerin Erkek Ve Bayan Futbolcuların Ortalama Sürat Ve Dakika Kalp Atım Sayılarına Etkisi
M.A. ZİYAGİL, O. İMAMOĞLU
- 10:15 – 10:30 Türkiye Şampiyonu Ve Danone Kupası Dünya İkincisi Galatasaray Minik Futbol Takımına Uygulanan Futbol Beceri ve Motorik Testleri
S. BOZKURT, Z. KOÇ, B. KAVAS
- 10:30 – 10:45 Türkiye I. Lig Futbol Oyuncularında Futbol Hazırlık Dönemi Antrenmanlarının 4 mmol / Laktad Eşiği Gelişimi
N. ENİSELER, M. ÇOLAKOĞLU, F. TURGAY
- 10:45 – 11:00 ARA
- 11:00 – 12:00 Konferans-Doç.Dr.Güven ERDİL "Futbolda Yetenek Saptamada, Almanya, Belçika, Hollanda Modelleri"
- 12:00 – 12:15 ARA
- 12:15 – 13:00 Konferans-Tevfik EROĞLU "Futbolda Açık Becerilerin Öğretimi"
- 13:00 – 14:00 Yemek Arası

17.10.2000, Salı

B SALONU

OTURUM BAŞKANI

Doç. Dr. Şefik TİRYAKİ

- 09:30 – 09:45 Muğla Bölgesi Amatör Ve Genç Takımların Kategorilerine Ve Mevkilerine Göre Saldırganlık Düzeylerinin Karşılaştırması
Y.A. AFYON, Ö. SAYGIN, S.M. YILDIZ
- 09:45 – 10:00 Profesyonel Futbolcuların Kişilik Özellikleri, Futbolu Tercih Etme Nedenleri ve Futboldan Beklentilerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma
M. ÖCALAN, M. TEL
- 10:00 – 10:15 Üniversiteli Futbolcularda Müsabaka Ortamında Görülen Kaygının Başarıya Etkisi Üzerine Bir İnceleme
Y.A. AFYON, M. AKANDERE, A. SANIOĞLU
- 10:15 – 10:30 Sporda Hedef Belirlemenin Penaltı Atışlarına Etkisi
T. TOROS, Ü. YETİM
- 10:30 – 10:45 Futbol Ve Şiddet
Y. BARUT

Atatürk Olimpik Futbol Sahası

Ege Üniv. – Bilkent Üniv. Amerikan Futbol Takımları Gösteri Maçı

A SALONU 17.10.2000,Salı

SİMİ (Almanya) Firmasının Hareket ve Maç Analiz Programlarının Tanıtımı

ARA

OTURUM BAŞKANI

Prof. Dr. Necati AKGÜN

- 14:00 – 14:30
- 14:30 – 15:30
- 15:30 – 15:45
- 15:45 – 16:00
- 16:00 – 16:15
- 16:15 – 16:30
- 16:30 – 16:45
- 17:05 – 17:20
- 17:20 – 17:50
- 17:50 – 18:20
- 18:20 – 19:00
- Profesyonel Futbolcularla Amatör Futbolcuların Fiziksel Parametrelerinin Karşılaştırılması
- S. BUĞDAYCI, A.N. İNAL, H. AKKUŞ
- Sezon Öncesi Dönemde Elit Futbolcuların Aerobik ve Anaerobik Özelliklerinin Ekokardiyografik Bulgularla Olan İlişkisi
- B. AKOVA, D. YEŞİLBURSA, H. GÜR, A. SERDAR, S. KÜÇÜKOĞLU
- Futbolcularda Yüzeysel Mantar Enfeksiyonu Sıklığının Araştırılması
- M. ERGÜN, İ. ERTAM, D. AYTIMUR, Ç. İŞLEĞEN, S. ERBOZ
- Futbolcuların Laktik Asit Seviyelerinin Ölçülmesi
- A. DEMİR, İ. TOKSÖZ, M. ÇAKIROĞLU, M. GÜNAYDIN, S. ÇETİNKAYA, C. ŞUTA
- Beş Çayı
- Konferans-Serpil Hamdi TÜZÜN "Genç Milli Takımlar Düzeyinde Türkiye'nin Çıkış Grafiği"
- Konferans-Doç Dr. Rüstü GÜNER "Futbolda Doping Kullanımı ve Ergojenik Yardımlar"
- Konferans- Doç. Dr. Birol DOĞAN "Futbolda Psiko-sosyal Faktörler"

B SALONU

OTURUM BAŞKANI

Asaf ÖZKARA

- 15:45 – 15:55
- 15:55 – 16:05
- 16:05 – 16:15
- 16:15 – 16:25
- 16:25 – 16:35
- 16:35 – 16:45
- 16:45 – 16:55
- 16:55 – 17:05
- 2000 Avrupa Futbol Şampiyonu Fransa'nın Taktik Açısından Bilgisayar Yardımıyla Analizi
- M. BALYAN, M.F. ACAR
- 2000 Avrupa Futbol Şampiyonası'nda Ulusal Futbol Takımımızın İstatistiksel Analizi
- Ş. ÇİÇEK
- 2000 Avrupa Futbol Şampiyonası Gollerinin Analizleri
- O. İŞİK, İ. TOKSÖZ, M. ÇAKIROĞLU
- 2000 Avrupa Futbol Şampiyonası Çeyrek Final, Yarı Final ve Final Maçlarında Kaydedilen Gollerin Analizi
- H. EGESÖY, Ö. BİZATİ, B. ŞENKİBAR, H. TAVLI
- Bursaspor Profesyonel Futbol Takımının 1998-1999 / 1999-2000 Sezonlarındaki Sporsal Veriminin İncelenmesi
- M. DOĞAN, Z.A. ACAR, S. EROL, A. DOĞAN, O. GÜLTEKİN
- 2000 Avrupa Futbol Şampiyonası'nda Finali Oynayan Fransa ve İtalya'nın Son Üç Maçlarındaki Gol Atmada Ve Gol Pozisyonları Yaratmadaki Etkinlikleri
- Ç. İŞLEĞEN, C. ÖZGÜRBÜZ, M. ERGÜN, O. KARAMIZRAK, A. ERTAT
- 2000 Avrupa Futbol Şampiyonası'nda Türkiye'nin Maçlarda Kendi Yarı Alanında Ve Rakibinin Yarı Alanında Kazandığı Toplarla Yaptığı Ataklardaki Etkinliğin Rakipleriyle Karşılaştırılması
- Ç. İŞLEĞEN, C. ÖZGÜRBÜZ, M. ERGÜN
- Tartışma

Atatürk Olimpik Futbol Sahası

Ege Üniv. – Bilkent Üniv. Amerikan Futbol Takımları Gösteri Maçı

A SALONU 17.10.2000,Salı

SİMİ (Almanya) Firmasının Hareket ve Maç Analiz Programlarının Tanıtımı
ARA

OTURUM BAŞKANI

Prof. Dr. Necati AKGÜN

- 15:45 – 16:00 Profesyonel Futbolcularla Amatör Futbolcuların Fiziksel Parametrelerinin Karşılaştırılması
S. BUĞDAYCI, A.N. İNAL, H. AKKUŞ
- 16:00 – 16:15 Sezon Öncesi Dönemde Elit Futbolcuların Aerobik ve Anaerobik Özelliklerinin Ekokardiyografik Bulgularla Olan İlişkisi
B. AKOVA, D. YEŞİLBURSA, H. GÜR, A. SERDAR, S. KÜÇÜKOĞLU
- 16:15 – 16:30 Futbolcularda Yüzeysel Mantar Enfeksiyonu Sıklığının Araştırılması
M. ERGÜN, İ. ERTAM, D. AYTİMUR, Ç. İŞLEĞEN, S. ERBOZ
- 16:30 – 16:45 Futbolcuların Laktik Asit Seviyelerinin Ölçülmesi
A. DEMİR, İ. TOKSÖZ, M. ÇAKIROĞLU, M. GÜNAYDIN, S. ÇETİNKAYA, C. ŞUTA
- 17:05 – 17:20 Beş Çay
- 17:20 – 17:50 Konferans-Serpil Hamdi TÜZÜN "Genç Milli Takımlar Düzeyinde Türkiye'nin Çıkış Grafiği"
- 17:50 – 18:20 Konferans-Doç. Dr. Rüşü GÜNER "Futbolda Doping Kullanımı ve Ergojenik Yardımlar"
- 18:20 – 19:00 Konferans- Doç. Dr. Birol DOĞAN "Futbolda Psiko-sosyal Faktörler"

B SALONU

OTURUM BAŞKANI

Asaf ÖZKARA

- 15:45 – 15:55 2000 Avrupa Futbol Şampiyonu Fransa'nın Taktik Açısından Bilgisayar Yardımıyla Analizi
M. BALYAN, M.F. ACAR
- 15:55 – 16:05 2000 Avrupa Futbol Şampiyonası'nda Ulusal Futbol Takımımızın İstatistiksel Analizi
Ş. ÇİÇEK
- 16:05 – 16:15 2000 Avrupa Futbol Şampiyonası Gollerinin Analizleri
O. IŞIK, İ. TOKSÖZ, M. ÇAKIROĞLU
- 16:15 – 16:25 2000 Avrupa Futbol Şampiyonası Çeyrek Final, Yarı Final ve Final Maçlarında Kaydedilen Gollerin Analizi
H. EGESÖY, Ö. BİZATİ, B. ŞENKİBAR, H. TAVLI
- 16:25 – 16:35 Bursaspor Profesyonel Futbol Takımının 1998-1999 / 1999-2000 Sezonlarındaki Sporsal Veriminin İncelenmesi
M. DOĞAN, Z.A. ACAR, S. EROL, A. DOĞAN, O. GÜLTEKİN
- 16:35 – 16:45 2000 Avrupa Futbol Şampiyonası'nda Finali Oynayan Fransa ve İtalya'nın Son Üç Maçlarındaki Gol Atmada Ve Gol Pozisyonları Yaratmadaki Etkinlikleri
Ç. İŞLEĞEN, C. ÖZGÜRBÜZ, M. ERGÜN, O. KARAMIZRAK, A. ERTAT
- 16:45 – 16:55 2000 Avrupa Futbol Şampiyonası'nda Türkiye'nin Maçlarda Kendi Yarı Alanında Ve Rakibinin Yarı Alanında Kazandığı Toplarla Yaptığı Ataklardaki Etkinliğin Rakipleriyle Karşılaştırılması
Ç. İŞLEĞEN, C. ÖZGÜRBÜZ, M. ERGÜN
- 16:55 – 17:05 Tartışma

18.10.2000,Çarşamba

A SALONU

OTURUM BAŞKANI
Doç.Dr. Birol DOĞAN

- 09:30 – 09:45 Örgüt Yönetiminde Etkin Bir Araç : Futbol
E. GÜREL
- 09:45 – 10:00 Uluslararası Futbol Araştırmaları Merkezi, Futbol Enstitüsü Ve Futbol Akademisi Kurulması, Amaçlar, Fonksiyonlar Ve Organlar
M. AKDENK
- 10:00 – 10:15 Kitlese Bir Yönelim Olarak Futbol Ve Futbol Haberlerinin Magazinel Boyutları (Süper Kupa – 2000 Örnek Olayı)
N. ÖMÜR
- 10:15 – 10:30 Futbolla İlgili Haberlerde Yaratılan Sterotipler Ve Özdeşleştirilen Cinsel Kimlikler
A. ÇATALCALI
- 10:30 – 11:00 Konferans- Asaf ÖZKARA “Futbolda Öğretim Yöntemleri”

18.10.2000,Çarşamba

B SALONU

OTURUM BAŞKANI
Doç.Dr. Yavuz TAŞKIRAN

- 09:30 – 09:45 Okul – Aile Ve Futbol Kulüplerinin İşbirliği Ve Altyapıya Katkısı
V. AYAN, S. ORHAN, O. ÖZÇELİK
- 09:45 – 10:00 Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi Ve Spor Bölümü Öğrencilerinin Futbol Konusundaki Görüşleri
A. APAYDIN, F. TOKER, F. KORKMAZ, İ. ERCAN
- 10:00 – 10:15 Bursaspor Futbol Takımının Taraftar Özellikleri Üzerine Bir Araştırma
M. DOĞAN, O. GÜLTEKİN, A. DOĞAN, B. EYLEN
- 10:15 – 10:30 Profesyonel Futbol Takım Yöneticilerinin Teknik Direktör Seçimini Etkileyen Faktörler
F. KAVLAK, S. KOÇAK

ELİT FUTBOLCULARIN EKOKARDİYOGRAFİK ÖZELLİKLERİNİN YAŞ VE OYNADIKLARI POZİSYONLARA GÖRE GÖRÜNÜMÜ

Akova B.*, Yeşilbursa D.*, Gür H.*, Serdar A.*, Küçüköğlu S.*

ÖZET

Elit futbolcuların ekokardiografik özelliklerinin yaş ve oynadıkları pozisyonlarla ilişkili görünümünü ortaya koymanın amaçlandığı bu çalışmaya Türkiye 1. Futbol Ligi'nde yer alan bir profesyonel takımın 18-32 yaşları arasındaki 35 sporcusu gönüllü olarak katıldı. Sporculara ekokardiografik incelemeler yapıldı. Ortalama 24.9 ± 4.3 (18-32) yaşındaki sporcuların ekokardiografik özellikleri 18-21 (n=9) yaş, 22-25 (n=10) yaş, 26-29 (n=9) yaş ve 30-32 (n=7) yaş olmak üzere 4 grupta değerlendirildi. Ayrıca ortalama 14.0 ± 4.4 (5-23) yıldır antrenman yapan futbolcuların ekokardiografik bulguları kaleci (n=4), savunma (n=15), orta saha (n=8) ve hücum (n=8) oyuncusu olmak üzere 4 grupta değerlendirildi. Elde edilen sonuçların değerlendirilmesinde tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve korelasyon matrisi kullanıldı. Yaş grupları ve oynadıkları pozisyonlar açısından değerlendirildiğinde ekokardiografik özellikler gruplar arasında istatistiksel anlamlı farklılıklar göstermemektedir. Kronolojik yaş ile kalp atım sayısı arasında ($r=0.73$), antrenman yaşı ile kalp atım sayısı ($r=0.39$), sistolik interventriküler septum kalınlığı ($r=0.35$) ve ejeksiyon fraksiyonu arasında ($r=0.37$) istatistiksel olarak anlamlı ($p < 0.05$) zayıf ilişkiler gözlemlendi. Bu bulgular ışığında çalışmamıza dahil edilen elit futbolcuların bazı ekokardiografik özelliklerinin oynadıkları pozisyon ve yaş ile ilişkili olarak belirgin farklılıklar göstermediği düşünüldü.

*Uludağ Üniversitesi Spor Hekimliği B.D ve Kardiyoloji ABD., Bursa

A SALONU
OTURUM BAŞKANI
Prof.Dr. Berrin DURMAZ

- 11:00 – 11:15 Futbol Ve Diğer Branşları Seçerek Yetenek Sınavını Kazanan Öğrencilerin Çeşitli Parametrelerinin Karşılaştırılması
F. TOKER, M. DOĞAN, A. DOĞAN
- 11:15 – 11:30 Ege Üniversitesi B.E.S.Y.O. Giriş Yetenek Sınavında Futbol Branşını Seçen Adaylarla Basketbol Ve Hentbol Branşını Seçen Adayların Fiziksel Yetenek Değerlerinin Karşılaştırılması
E. KUTLAY, E. HASLOFÇA, F. HASLOFÇA
- 11:30 – 11:45 17-18 Yaş Grubu Altyapı Futbolcularında Beslenme Bilgisi Üzerine Bir Araştırma
T.A. TEKİN, F. SIRIKENT, İ. TOPKAYA, R.O. EK, S. TEMOÇİN
- 11:45 – 12:00 Temel Hazırlık Dönemindeki futbolcuların Seçiminde Standart Değerlendirme Tablolarının Oluşturulması
A. KIZILET, F. COŞAN
- 12:00 – 12:15 Gençlerbirliği PAF Takımındaki 15 Oyuncunun Sağa Ve Sola Yaptıkları Penaltı Vuruşlarına İlişkin Bazı Biomekanik Parametrelerin 3 Boyutlu Analizi
Ö. ÖZEN, A. ÖZKARA, A. AŞCI
- 12:30 Kapanış Töreni

B SALONU
OTURUM BAŞKANI
Yrd.Doç.Dr. Süleyman MORALI

- 11:00 – 11:15 Futbolcularda Stres Ve Boş Zaman Değerlendirme Etkinlikleri
M.Y. AKYÜZ, Z. TUNÇEL, E. TUNÇEL
- 11:15 – 11:30 Amatör Futbolcuların İyi Antrenör Anlayışları
M. ACET, M. GÖRAL, A.K. YAPICI
- 11:30 – 11:45 Futbolda Sponsorluk Stratejileri
Y. TAŞKIRAN, A. GÖNERER
- 11:45 – 12:00 Derin Oyun : Futbol
A. TALİMCİLER
- 12:00 – 12:15 Aydın İlinde Farklı Sosyal Tabakalara Mensup Ailelerin İlköğretim Çağındaki Çocukların Yönelimlerini İstedikleri Spor Branşlarında Futbolun Yeri
İ. TOPKAYA, T.A. TEKİN
- 12:15 – 12:30 Sporda Performans Ve Şans Faktörü
V. KÜÇÜK
- 12:30 Kapanış Töreni

ELİT FUTBOLCULARDA BAZI EKO KARDİOGRAFİK ÖZELLİKLERİN BİRBİRİNİ TAKİP EDEN İKİ SEZONDAKİ GÖRÜNÜMÜ

Akova B. *, Yeşilbursa D. *, Gür H. *, Serdar A. *, Küçüköğlü S. *,

ÖZET

Elit futbolcuların birbirini takip eden iki sezondaki ekokardiografik özelliklerini incelemenin amaçlandığı bu çalışmaya Türkiye 1. Futbol Ligi'nde yer alan profesyonel bir takımın 27 ± 4.4 (19-32) yaşındaki 10 sporcusu gönüllü olarak katıldı. Birbirini takip eden iki sezon öncesi dönemde sporcuların ekokardiografik incelemeleri yapıldı. Sonuçların değerlendirilmesinde eşleştirilmiş t-testi kullanıldı. Sporcuların diastolik interventriküler septum kalınlığı ve bunun vücut yüzey alanına oranı , diastolik sol ventrikül iç çapı/vücut yüzey alanı oranı, sistolik sol ventrikül duvar kalınlığı ve bunun vücut yüzey alanına oranında iki dönem arasında farklılıklar ($p < 0.05-0.01$) gözlemlendi. Bu bulgular ışığında elit futbolcuların benzer dönemler için ekokardiografik özelliklerinin takip eden yıllarda farklılık gösterebileceği dolayısı ile her dönem için sezon öncesi incelemelerde ekokardiografik değerlendirmelerin yapılmasının tanınal amaçlı yararları olacağı düşünüldü.

*Uludağ Üniversitesi Spor Hekimliği BD. Ve Kardiyoloji ABD., Bursa

ORTA YAŞLILARDA DEVAMLI SPOR YAPANLAR (ÇOĞU FUTBOLCU) İLE SEDANTER YAŞAYANLAR ARASINDA KARDİAK RİSK FAKTÖRLERİNİN (KAN PARAMETRELERİNİN) KARŞILAŞTIRILMASI

Acarbay Ş. *, Turgay F. *, Karamızrak O. **, İşleğen Ç. **, Ertat A. **

ÖZET

Bu çalışmaya, çeşitli meslek guruplarına mensup sağlıklı ve orta yaşlı toplam 78 kişi katıldı. Bu kişiler guruplara ayrılarak; egzersiz, alkol ve sigara alışkanlığının koroner kalp hastalığı (KKH) risk faktörleri (kan lipid ve lipoproteinleri) üzerine etkileri araştırıldı. Egzersiz gurubu (n=47), çoğu futbolculuk geçmişli olan ve düzenli olarak haftada en az iki gün aerobik türde spor yapan kişilerden; sedanter grup (n=31) ise spor yapmayanlardan oluştu. Alkol grubu haftada en az iki gün içki içen kişilerden, sigara grubu ise günde en az 10 adet ve üstü sigara içen kişilerden oluşturuldu. Her denneğin açık serum total kolesterol (TC) ve trigliserid (TG) düzeyleri enzimatik olarak; lipoprotein düzeyleri (HDL-C ve alt fonksiyonları HDL₂ -C ve HDL₃ -C) ise presipitasyon yöntemiyle belirlendi. Ayrıca, maksimal oksijen kullanımları (maxVO₂, ml/dk/kg), boy, kilo, vücut yağ oranları (VYO), vücut kitle indexleri (VKİ, kg/m²), istirahat kalp atım hızları (HR), sistolik ve diastolik kan basınçları ölçüldü. Egzersizin etkisi: sigara ve alkol kullanmayan sedanter ve master gruplarında; master grubunun serum HDL - C, HDL₂ - C ve MaxVO₂ değerlerinin sedanterlerden anlamlı derecede yüksek; TG ve TC / HDL - C değerlerinin ise daha düşük olduğu gözlemlendi. Alkol ve sigara kullanımı hesaba katılmadan sadece sedanter ve master guruplarının karşılaştırılması ile elde edilen sonuçlar da yukardaki eğilimdeydi, ancak egzersizin olumlu sonuçlarını daha düşük derecede yansıtmaktaydı. Sigaranın etkisi: Alkol alışkanlıkları bulunmayan, ancak sigara içen ve içmeyen master gurupları karşılaştırıldığında; sigara içmeyen grubun, HDL - C, HDL₂ - C, HDL₃ - C, HDL - C/LDL - C oranı ve sistolik kan basıncı (SKB) değerlerinin sigara içen guruplara göre anlamlı derecede daha yüksek; TC/HDL-C oranının ise daha düşük olduğu bulundu. Alkolün etkisi: Sigara alışkanlıkları olmayan, fakat alkol kullanan ve kullanmayan master gurupları karşılaştırıldığında ise, alkol kullanmayan grubun HDL-C, HDL₂ -C, HDL₃ -C ve HDL-C/LDL-C oranı değerleri diğer guruba göre anlamlı düzeyde yüksek bulunurken, TC/HDL-C, TG, kilo ve VYO değerleri alkol kullanan grupta daha yüksekti.

Sonuç olarak; a) Egzersizin belirtilen popülasyonda serum TC ve LDL-C konsantrasyonları üzerinde anlamlı bir etkisi olmadığı, ancak LDL-C ve SKB artırma eğiliminde olduğu, diğer KKH risk faktörleri üzerinde olumlu değişiklikler yarattığı; b) sigara ve alkol alışkanlığının, SKB'yi düşürme eğiliminde olduğu ve KKH risk faktörleri üzerinde ise olumsuz etkilere neden olabileceği izlenimleri ortaya çıkmaktadır. Ancak alkolün etkisinin daha kontrollü olarak incelenmesi gerekmektedir.

Anahtar sözcükler: Egzersiz, alkol, sigara, serum trigliserid, kolesterol, lipoproteinler

* GSİM Sporcu Sağlık Merkezi, İZMİR

** EÜTF Spor Hekimliği Anabilim Dalı, İZMİR

ELİT FUTBOLCULARDA DİZDEKİ RESİPROKAL PİK TORK ORANLARININ YAŞ VE OYNADIKLARI POZİSYONLARLA İLİŞKİLİ GÖRÜNÜMÜ

Gür H.*, Akova B.*, Pündük Z.*, Küçükoglu S.*

ÖZET

Dizdeki resiprokal pik tork oranlarının yaş ve oynanılan pozisyonla ilişkili görünümünü belirlemenin amaçlandığı bu çalışmaya aynı takımda oynayan 18-28 yaşları arasında 25 elit futbolcu gönüllü olarak katıldı. Futbolcular erişkin (>21 yaş, $n=13$) ve genç (≤ 21 yaş, $n=12$) olmak üzere iki gruba, oynadıkları pozisyonlara göre ise savunma ($n=8$), orta saha ($n=9$) ve hücum ($n=8$) olmak üzere 3 gruba ayrıldı. Deneklerin 30° , 180° , 240° ve 300° /saniye'lik açısal hızlarda diz fleksör ve ekstansör kasları için konsantrik (KON) ve eksentrik (EKS) pik tork kuvvetleri ölçüldü. Diz fleksör kasları için KON ve EKS, diz ekstansör kasları için ise KON pik tork değerleri olarak 180° , 240° ve 300° /saniye'lik açısal hızlarda erişkin denekler gençlerden daha büyük ($p<0.05$) değerlere sahipti. Erişkin grupta 300° / saniye'lik hızda EKS fleksör/KON ekstansör pik tork oranı dominant diz (topa vurma ayağı) için gençlerden daha büyüktü ($p<0.05$). Ayrıca EKS fleksör/EKS ekstansör pik tork oranı ölçülen bütün hızlarda dominant diz için erişkinlerde gençlerden daha büyüktü ($p<0.05$). Pik tork oranları açısından pozisyonlar arasında istatistiksel anlamlı farklılıklara rastlanmadı. Erişkin ve genç grup arasında dominant diz için gözlemlenen istatistiksel anlamlı farklı değerler diğer dizde tespit edilemediği için gözlemlenen farklılığın yaş değil antrenman geçmişinin bir sonucu olabileceği yorumu yapıldı.

*Spor Hekimliği BD., Uludağ Üniversitesi, Bursa

İ.LİG FUTBOL OYUNCULARINDA H/Q, DİZ BİLATERAL VE HAMSTRİNG ECC/CON KUVVET ORANLARI VE 10-30 M SPİRİT PERFORMANSI İLE İLİŞKİSİ

ENİSELER N.*, ÇOLAKOĞLU M.*, ALTUN M.*

ÖZET

Çalışmaya yaşları 26.5 ± 3.3 yıl, boyları 179 ± 6.3 cm. vücut ağırlıkları 75.6 ± 7.4 kg olan 20 futbol oyuncusu katıldı.

Fotosellere bağlı elektronik kronometreyle yapılan 10 ve 30 m sürat koşusu ortalama zamanları, sırasıyla 1.69 ± 0.05 sn ve 4.16 ± 0.08 sn idi.

Futbol oyuncularının izokinetik kuvvetleri cybex kuvvet ölçüm cihazında ölçüldü hem sakatlık riski hem de sprint performansı başarısı için önemli olan H/Q oranları sağ dizde 60/sn de $\%61.5 \pm 9.5$, 300%sn $\%71.7 \pm 11.9$, 500%sn de $\%60.2 \pm 16.7$, sol dizde 60/sn de $\%60.1 \pm 9.2$, 300%sn $\%68.5 \pm 13.8$, 500%sn de $\%63.1 \pm 17.3$ idi.

Diz bilateral kuvvet oranlarının yüzde olarak sonuçları ise diz fleksörleri için 60%sn de $\%12.8 \pm 8.6$, 300%sn de $\%12.3 \pm 10.2$, 500%sn de ise $\%20.9 \pm 13.7$, diz ekstansörleri için 60%sn de $\%8.89 \pm 9.1$, 300%sn de $\%7.8 \pm 7.2$, 500%sn de ise $\%15.3 \pm 17.5$ idi.

Hamstring sağ ecc/con izokinetik kuvvet oranı 1.27 ± 0.19 (%127), soldaki oranı 1.35 ± 0.32 idi.

* Celal Bayar Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Bölümü /MANİSA

FUTBOL YAYIN HAKKI ÜCRETLERİNİN HIZLA YÜKSELMESİNİN BERABERİNDE GETİRDİĞİ YENİ YAPILANMALAR

CERRAHOĞLU N.*

ÖZET

Yöneticiler, futbolu 1980'li yıllara kadar Avrupa ve Dünyada kendilerine anayasal bir hak olarak garanti edilen tüzük özerkliğine dayanarak serbestçe yönetebilmişti. Futbol özellikle de 1990'dan sonra artan popülaritesi sayesinde ilgi odağı haline gelmiş ve bu hızlı süreç sonunda da profesyonelleşme ve ticarileşme zorunda kalmıştır. Özellikle TV yayıncılığı gibi Avrupa Ekonomi Hukuku ile karşı karşıya kalmıştır.

Kulüpler önceleri futbolcularını bağışlar ve üye aidatları ile finanse ederken günümüzde Sponsorlar ve TV yayın hakları, gelir dilimlerinin ilk bölümlerini oluşturmaktadır. TV'ler ile Futbol arasında geri dönülmez bir birliktelik ve etkileşim yaşanmaktadır. Yükselen yayın ücretleri karşısında Spor kulübü yöneticilerinin yetenekleri ve kapasitelerine göre Avrupa'da Futbol Kulüpleri TV'lerin hisselerini satın alma yoluna giderken Avusturalya, İngiltere, ABD' de TV sahipleri kulüpleri satın alma yoluna gitmektedir.

Futbol sayesinde ulaşılan rekor retinler (1996 yılı Avrupa şampiyonası final maçını ortalama 28.5 milyon kişi seyretmiştir) yanında Almanya kamu televizyonları olan ARD ZDF futbol sayesinde 1998 yılı Temmuz ayında izlenme listesinde 1. ve 2. sırayı almışlardır. 2000 yılında Belçika ve Hollanda' da yapılan Avrupa Futbol şampiyonasında TRT futbol sayesinde Türkiye'de ilk defa özel TV'ler ile olan rekabetinde öne geçebildi.

1998 yılında Fransa'daki Dünya Futbol Şampiyonasının yayın hakları 65 milyon DM'a pazarlanması 2002 yılında ki Dünya Kupası yayın hakları sahibi olan Kirch/SL konsorsiyumunun 915 milyon DM 'lık yatırımı ile kıyasladığımızda dört yıl içinde %1000 oranında inanılmaz bir yükseliş trendini görüyoruz.

Özel TV yöneticileri yükselen Futbol yayın hakkı miktarları konusunda finans sıkıntısını konsorsiyumlar aracılığı ile aşmaya çalışmakta, buna karşın Avrupadaki Kamu yayıncılığı kurumları da bir araya gelerek EBU' yu (Avrupa Yayın Birliği) kurdular ve 2004-2008 Olimpiyat oyunları yayın haklarını IOC (Uluslararası Olimpiyat Komitesi) almayı başardılar.

Bu çalışma ile spor medyasının artan yatırım ilgisinin boyutlarını Almanya- Avrupa ve kısmen Avusturalya-ABD örnekleriyle ortaya koyulup araştırmacıların ve kamu oyunun dikkatine sunulacaktır.

* Çanakkale Onsekizmart Üniversitesi Beden Eğt. Ve Spor Böl. Araştırma Görevlisi
Deutsche Sporthochschule Köln Spor Yayıncılığı A.B.D. Doktora Öğrencisi

GÖREN B.*, SUNAY H.*

ÖZET

Futbol kulüplerinin şirketleşmesi ve bu şirketlerin halka arzına yönelik tartışmaların son zamanlarda kamuoyunda geniş yer tuttuğu gözlenmektedir. Bir yandan futbolun popülerliği geniş halk kesimini seyirci kitlesi olarak cezbederken, diğer yandan artık trilyonlarla ifade edilmeye başlanan transfer ödemeleri ile bu ödemeler ve kulüplerin diğer gelir ve gider kalemlerinin ne ölçüde kayıt içine alınıp vergilendirildiği kamuoyuna da tartışma yaratmaktadır. Diğer yandan, Türkiye'de futbol kulüplerinin dernek yapısı içinde örgütlenmeleri ve gelişen koşullar içerisinde birtakım ekonomik faaliyetlere kaynak bulmak için dernek amacını aşan bazı girişimler hukuki ve yönetsel anlamda birtakım sorunları gündeme getirmektedir.

Çalışmamızda, futbol kulüplerinin sağlıklı bir kurumsallaşma ve profesyonelleşme gereğinden hareketle şirketleşmesi ve bunun hangi koşullarda gerçekleşeceğine ilişkin ülke ve dünya uygulamalarına örnekler gösterilerek yer verilmektedir.

* Ankara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Tandoğan/ ANKARA

FUTBOL HAKEMLERİ İLE İLGİLİ MAÇ ÖNCESİ VE MAÇ SONRASI ÇIKAN HABERLER VE YORUMLANMASI

DOĞAN B.*, ENİSELER N.** , VURGUN H.**

ÖZET

Amaç: Futbol hakemleri ile ilgili maç öncesi ve maç sonrası çıkan haberler ve haberlerin yorumlanmasıdır.

Yöntem: Hürriyet ve Fanatik Gazetelerinin spor sayfalarındaki son iki yıllık haberleri incelenmiştir. İstatistiksel olarak yüzde dağılımları alınmıştır.

Bulgular: Maç öncesi hakemlerle ilgili olumsuz haberlerin %4, maç sonrası % 96 olarak görülmüştür. Hakemlerle ilgili çıkan olumsuz haberler en çok sırasıyla köşe yazarları, gazetenin kendi başlıkları, yöneticiler, antrenörler, futbolcular ve taraftarlarca gazetelerde yer almıştır.

Sonuç: Hakemlerle ilgili maç sonrası olumsuz haberlerin çok büyük oranda yer aldığı ve hakemi suçlamada en yüksek olarak hakemin yetersizliği ve hakemin tarafsızlığı gösterilmiştir. Hakemlerle ilgili olumsuz haberlerin en büyük yüzdesini köşe yazarları ve gazetenin kendi başlıkları oluşturmıştır.

* Ege Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

** Celal Bayar Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

FARKLI KULÜPLERDE OYNAYAN GENÇ TAKIM FUTBOLCULARININ UYUM DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

DORAK F. *, BALYAN M. *

ÖZET

Bu çalışmada farklı kulüplerde oynayan A Gençler kategorisinden 56, B Gençler kategorisinden 95 ve C Gençler kategorisinden 17 olmak üzere toplam 168 futbolcuya Hacettepe Kişilik Envanteri uygulanmıştır. Böylece anne- baba, antrenör tutumları, başarı düzeyleri, eğitim, kulüpler ve kategoriler gibi değişkenler göz önüne alınmıştır. Bu değişkenleri kullanarak bazı karşılaştırmalara yapılmıştır.

Sonuç olarak C Genç kategorisinde futbol oynayanların genel uyum düzeyleri A Genç kategorisinden daha yüksek bulunmuştur ($p=0.092$). Kendi performanslarını algılama yeteneklerine bakıldığında; kendini başarılı olarak gören oyuncuların genel uyum düzeylerinin, kendisini başarılı olarak düşünmeyen oyunculardan daha yüksek olduğu görülmüştür ($p=0.0033$). Anne-baba tutumlarını algılayış biçimlerine göre bir farklılaşma bulunmamıştır. Kişilik envanterinin alt testleri ile diğer değişkenlerin karşılaştırılmasında bazı farklılıklar saptanmıştır ve bunlara göre anne-baba, antrenör, futbol oyuncuları ve eğitimcilere bazı önerilerde bulunulmuştur.

* Ege Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

BİÇER T.*

ÖZET

İletişim bir futbol takımında performans göstergesinde en önemli unsurlardan birisidir. Futbol takımının iletişim kalitesi de çoğunlukla takım üyelerinin performanslarıyla eş değerdir.

İyi bir iletişim olabilmesi için takım üyelerinin kendi içlerinde iç iletişimlerinin kalitesinin yanısıra, diğer takım üleriyle ve başkalarıyla kurdukları iletişimin kalitesi de önem taşımaktadır. Diğer bir anlamla sporcunun kendi içindeki iletişim becerisi takım üyeleri ile kurduğu iletişimi etkileyecektir.

Ortak bir takım ahengi (ruhu) yakalama ve ortak bir takım dili oluşturmada da iletişim önemli bir yer kapsamaktadır. İletişim Futbol takımlarında hayati önem taşımaya rağmen genelde soyut yapısı ve semantik olarak içeriği bakımından kişilere göre değişiklikler göstermektedir.

Bu çalışma takım iletişimini iyileştirme ve ortak takım dili oluşturmada NLP (Neuro Linguistic Programming) olarak bilinen teknik ile takım üyelerinin kullandığı temsil sistemlerini anlayarak takım üyelerinin hem bireysel hem de bir takım olarak iletişim becerilerini geliştirmek, kişisel farklılıkları benimsemek, ortak bir takım dili yaratmak, aynı zamanda antrenörlerin sporcularını motive etme ve yönlendirme konularında doğru ve olumlu dil becerileri kullanma konularında yeni bir yaklaşım getirmeyi amaçlamaktadır.

*Marmara Üniversitesi/İSTANBUL

FUTBOLCULARDA DİZ VE KALÇA KUVVETİYLE KISA MESAFELİ SPRINT PERFORMANSLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

İşlegen Ç.*, Özgürbüz C.*, Ergün M.*, Kocahan T.*, Durmaz B.**, Acar M.F.***

ÖZET

Durarak veya hareketliken kısa mesafeli sprintler futbolda oldukça sık görülmektedir. Sprint performansını belirleyen faktörler arasında alt ekstremitenin kas fibril kompozisyonunu, kas kuvvetini, esnekliğini ve nöromüsküler koordinasyonunu sağlayabiliriz. Alt ekstremitenin kasları arasında kalça ekstansörleri, diz ekstansörleri ve ayak plantar fleksörleri bulunmaktadır.

Biz bu çalışmada sprint performans ile özellikle kalça ve dizin Cybex Norm ile ölçülen ekstansörler ve fleksiyon peak tork değerleri arasındaki korelasyonu araştırdık. Bu amaçla 24 profesyonel futbolcuya (boy: 178.7 ± 6.4 cm, vücut ağırlığı: 75.8 ± 4.8 kg) farklı sprint koşulları (durarak ve hareketli (10 m ivmelenme) olarak başlanan 5, 10, 15, 20, 30 ve 50 m) ve farklı hızlarda ($60^\circ/\text{sn}$, $180^\circ/\text{sn}$, $300^\circ/\text{sn}$ ve $420^\circ/\text{sn}$) izometrik kalça ve diz kuvvet testleri yaptırıldı.

Sprint süreleri ve kuvvet ölçümleri arasında korelasyon incelendiğinde: $60^\circ/\text{sn}$ de kalça fleksiyonu (KF) ile durarak 5 m ($r = -0.48$, $p < 0.05$), $180^\circ/\text{sn}$ de KF ile durarak 5 m ve hareketli 30 m (sırasıyla $r = -0.48$, $p < 0.001$ ve $r = -0.41$, $p < 0.05$), $300^\circ/\text{sn}$ de kalça ekstansiyonu (KE) ile durarak 5 ve 15 m (sırasıyla $r = -0.4$, $p < 0.05$ ve $r = -0.48$, $p < 0.05$), $420^\circ/\text{sn}$ de KE ile durarak 5 m ($r = -0.48$, $p < 0.05$), $180^\circ/\text{sn}$ de diz ekstansiyonu (DE) ile durarak 10 m ($r = -0.49$, $p < 0.05$) ve $420^\circ/\text{sn}$ de DE ile durarak 10 m ($r = -0.52$, $p < 0.001$) şeklinde anlamlı korelasyonlar bulunmaktadır.

Futbolcuların peak tork değerlerini vücut ağırlığına bölerek elde edilen Nm/kg değerleri ile sprint süreleri arasında korelasyonu incelediğimizde ise: $60^\circ/\text{sn}$ de KF ile durarak 5 m ($r = -0.56$, $p < 0.001$), $180^\circ/\text{sn}$ de KF ile durarak 5 m, hareketli 30 ve 50 m (sırasıyla $r = -0.65$, $p < 0.001$; $r = -0.42$, $p < 0.05$ ve $r = -0.41$, $p < 0.05$), $180^\circ/\text{sn}$ de KE ile durarak 5 m (sırasıyla $r = -0.41$, $p < 0.05$), $300^\circ/\text{sn}$ de KE ile durarak 15 m ($r = -0.4$, $p < 0.05$) $300^\circ/\text{sn}$ de DE ile durarak 10 m ve hareketli 30 m (sırasıyla $r = -0.4$, $p < 0.05$ ve $r = -0.42$, $p < 0.05$) ve $420^\circ/\text{sn}$ de DE ile durarak 10 m ($r = -0.47$, $p < 0.05$) bulmaktayız.

Sonuçta daha kısa mesafelerde ve özellikle durarak başlanan 5, 10 ve 15 m sprint değerlerinin kalça ve diz ekstansörlerinin kuvvetleriyle korelasyonları daha yüksek çıkmaktadır ve bu özellikle 300° ve $420^\circ/\text{sn}$ hızlarında daha belirgindir. Peak tork değerleri sporcuların vücut ağırlığının kg'ı başına hesaplandığında sprint performanslarıyla korelasyonlar daha belirgin olmaktadır. Bu durum kuvvet ve sprint arasındaki ilişkide vücut ağırlığının da önemini ortaya koymaktadır.

* EÜTF Spor Hekimliği A.B.D.

** EÜTF Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon A.B.D.

*** EÜ, Beden Eğitimi ve Spor Y.O.

FUTBOLCULARDA PROFESYONEL VE AMATÖRLÜĞÜN, OYUN MEVKİSİ VE YAŞ FAKTÖRÜNÜN ORTALAMA SÜRAT PERFORMANSINA ETKİSİ

İMAMOĞLU O.*, ZİYAGİL M.A**, ÇEBİ M.**

ÖZET

Amaç: Bu çalışmanın amacı futbolcularda profesyonel ve amatörlüğün, oyun mevkisi ve yaş faktörünün 20 metredeki ortalama sürat performansına etkisinin araştırılmasıdır.

Materyal ve Metot: 1996-97 sezonunun başlangıcında birinci ve üçüncü profesyonel liglerde oynayan 90 futbolcu ile birinci amatör kümeden 80 futbolcu olmak üzere toplam 170 denek test edilmiştir. Newtest fotosel kronometre ile denekler yüksek çıkışla ıslak olmayan çim sahada ve rüzgarsız hava koşullarında üçer defa koşturulmuş ve en iyi zaman koşu değeri olarak kabul edilmiştir. İstatistiksel işlemlerde, profesyonel-amatör oyun mevkileri ve yaş grupları faktörlerine göre, tek ve çift yönlü varyans analizi yapılmıştır.

Bulgular: Bu çalışmanın sonuçlarına göre, profesyonel futbolcular ortalama değerleri yaş, boy, vücut ağırlığı ve 20 m. koşudaki ortalama sürat için sırasıyla 22.64 yıl, 177.29 cm, 72.24 kg ve 6.53 m/sn'dir. Aynı değerler amatörler için sırasıyla 20.94 yıl, 176.60 cm, 71.48 kg ve 6.38 m/sn olarak bulunmuştur. Ortalama hız yaş faktörüne bağlı değişirken, oyun mevkilerine, profesyonel ve amatörlüğe göre değişmemiştir. Yine de matematiksel olarak profesyonellerin ortalama hızı daha yüksektir. Boy uzunluğu oyun mevkilerine göre farklılaşırken, vücut ağırlığı ise yaş gruplarına bağlı değişim göstermektedir.

Sonuç: Her düzeyde ve tüm mevkilerde futbolcuların süratli olması gereklilik olarak gözükmektedir. Boy uzunluğu oyun mevkilerine göre değişebilir. Yaş ve vücut ağırlığı artışına paralel futbolcuların süratlerinde azalma gözlenebilir.

Anahtar kelimeler: Futbol ve Ortalama Sürat

*OMÜ Yaşar Doğu Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu /Samsun

**OMÜ Amasya Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü/ Amasya

TEKRARLI SPRINTLERİN ERKEK VE BAYAN FUTBOLCULARIN ORTALAMA SÜRAT VE DAKİKA KALP ATIM SAYILARINA ETKİSİ

ZİYAGİL M.A*

İMAMOĞLU O.**

ÖZET

Bu çalışmanın amacı tekrarlı sprintlerin amatör erkek ve bayan futbolcuların ortalama sürat ve dakika kalp atım sayılarına etkisinin belirlenmesidir.

Çalışmamızda 17 erkek ve 17 bayan deneğe 7 tekrarlı 34,2 metrelik sprintler ve koşu aralarında 25 saniyelik 50 metre koşularının yapıldığı test uygulanmıştır. Egzersiz ve toparlanma sırasında kalp atım sayıları Polar Heart Rate Telemetri ile belirlenmiştir.

İstatistiksel analizlerde , ikili karşılaştırmalarda t-testi kullanılırken, ortalama hız ve kardiyovasküler parametrelere diğer değişkenlerin etkisini belirlemek için çift yönlü varyans analizleri yapılmıştır.

Bu çalışmanın sonuçları bayan ve erkeklerin fiziksel yapısının erkeklerin lehine farklılaştığını, ortalama sürat sprintin numarasından daha ziyade cinsiyet faktörünün anlamlı düzeyde etki ettiğini göstermiştir. Erkeklerin sprintler sırasında dakika kalp atım sayısı üçüncü sprintten sonra 180 atım/dk seviyesinde plato oluştururken , bayanlar ikinci sprintten sonra 190 atım / dk civarında maksimal düzey göstermiştir. Erkekler ve bayanlarda dakika kalp atım sayısı koşuların başlangıcında , bitişinde ve toparlanma döneminde 7. sprintin bitimine kadar farklı yapılarda sürekli artış göstermiştir. Erkekler bayanlardan daha hızlı toparlanma yeteneği sergilemişlerdir.

Kaliteli sürat çalışmalarında yüklenmenin doğru belirlenmesi için , antrenmanlarda fotosel kronometrelerin ve kablosuz kalp atım ölçüm cihazlarının kullanılması önemli gözükmetedir.

Anahtar kelimeler : Futbol , ortalama hız ve kardiyovasküler tepki.

*OMÜ Amasya Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü/ Amasya

** OMÜ Yaşar Doğu Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu /Samsun

TÜRKİYE ŞAMPİYONU VE DANONE KUPASI DÜNYA İKİNCİSİ GALATASARAY MİNİK FUTBOL TAKIMINA UYGULANAN FUTBOL BECERİ VE MOTORİK TESTLER

Bozkurt S. *, Koç Z. **, Kavas B. ***

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, 1999-2000 futbol sezonunda Türkiye şampiyonu ve Danone kupası dünya ikincisi olan Galatasaray minik futbol takımının yaşları 11 ile 12 arasında değişen futbolcuların futbol beceri özellikleri ve bazı motorik özelliklerin amaca uygun testlerle ölçülerek verilerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Araştırmanın ölçümleri, İstanbul Galatasaray Florya Metin Oktay Tesisleri futbol alt yapı biriminde 2000 yılı temmuz ayında yapılmıştır.

Araştırmada motorik özelliklerin belirlenmesi için Bosco sıçrama testi, oturarak uzanma testi, sırt kuvvet testi, 30m. simetrik sürat testi, görsel ve işitsel reaksiyon sürat testleri ile futbol beceri özelliğinin ölçülmesi için yeni bir test modeli olan "marun test" uygulanmıştır.

Elde edilen veriler SPSS for Windows paket programında analiz edildi.

Test ölçüm değerleri ortalamasının sırasıyla dikey sıçrama $28,58 \pm 3,24$ cm. oturarak uzanma $33,94 \pm 3,43$ cm, sırt kuvveti $44,04 \pm 10,45$ kg, 30m. simetrik sürat $5,91 \pm 0,25$ sn., görsel reaksiyon $251,76 \pm 34,10$ msn., işitsel reaksiyon $199,00 \pm 28,10$ msn. ve marun futbol beceri testi $24,47 \pm 1,49$ sn. olduğunda saptanmıştır. Araştırma sonucunda dikey sıçrama ile sırt kuvveti ve görsel reaksiyon ile işitsel reaksiyon test değerleri arasında + yönde bir ilişki bulunmuştur.

* Marmara Üniversitesi B.E.S.Y.O

** Galatasaray Spor Klübü

*** İstanbul Mebruke Saliha Koçak İlköğretim Okulu

TÜRKİYE 1. LİG FUTBOL OYUNCULARINDA FUTBOL HAZIRLIK DÖNEMİ ANTRENMANLARININ 4 MMOL/LAKTAD EŞİĞİ GELİŞİMİ

ENİSELER N.*, ÇOLAKOĞLU M.*, TURGAY F.**

ÖZET

Çalışma Türkiye 1. Futbol Liginde futbol oynayan yaş ortalamaları 25.2 ± 4.5 yıl, vücut ağırlıkları 74.6 ± 7.6 kg, boyları 178 ± 4 cm olan 13 futbol oyuncusu çalışmaya gönüllü olarak katıldı.

9 haftalık 2mmol/l 4mmol/l ve spesifik futbol antrenmanları sonucunda 4 mmol/l laktad eşığı hızları 3.19 ± 0.2 m/sn den, 3.62 ± 0.2 m/sn' ye istatistiksel olarak anlamlı bir değişim saptandı ($p < .05$).

Deneklerin vücut yağ oranlarında futbol antrenmanları sonucundaki değişim 9.3 ± 4 ' den, 8.1 ± 3.2 ' ye gerçekleşti, fark istatistiksel olarak anlamlı idi. ($p < .05$).

Deneklerin vücut yağ oranları değişimi ile anaerobik eşik değişimi arasında negatif istatistiksel olarak anlamlı ilişki saptandı. ($r = 0.771$)

*Celal Bayar Üniversitesi, BESYO /MANİSA

**Sporcu Sağlık Merkezi/İZMİR

MUĞLA BÖLGESİ AMATÖR VE GENÇ TAKIMLARIN KATEGORİLERİNE VE MEVKİLERİNE GÖRE SALDIRGANLIK DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

AFYON Y.A.*, SAYGIN Ö.*, YILDIZ S.M.**

ÖZET

Bu çalışmanın amacı; Muğla ili amatör kümesinde mücadele eden büyükler kategorisindeki 8 takım ile gençler kategorisindeki 8 takımın futbolcularının kategorilere ve mevkilere göre müsabaka öncesi saldırganlık düzeyini belirlemek ve karşılaştırma yapmaktır.

Çalışmaya amatör kümede mücadele eden büyükler kategorisinde yaşları 23.5 ± 5.81 olan defans (n=45), orta saha (n=45), forvet (n=45), gençler kategorisinde yaşları 17.1 ± 0.73 olan defans (n=45), orta saha (n=45), forvet (n=45), olmak üzere toplam 270 futbolcu dahil edildi.

Deneklerin saldırganlık düzeyini belirlemek için Özcan Köknel'in saldırganlık ölçeği müsabaka öncesinde uygulandı. Elde edilen verilerin istatistiki analizinde aritmetik ortalamalar (X) ve standart sapmalar (SS) alındı. Genç ve amatör futbolcuların kategorilerine göre saldırganlık düzeyi "t" testi ile, futbolcuların mevkilere göre saldırganlıkları ise One-Way ANOVA ve TUKEY HSD ile $p<0.05$ ve $p<0.01$ düzeyinde incelendi.

Amatör futbolcular ile genç futbolcular arasında t testi sonuçlarına göre $p<0.01$ düzeyinde bir ilişkiye rastlanmıştır. Futbolcuların oynadıkları mevkilerine göre ise yine One-Way ANOVA testi sonuçlarında $p<0.01$ düzeyinde anlamlı bir ilişki bulundu. Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını bulmak için TUKEY HSD testi uygulandı. Amatör defans oyuncularının orta saha ve forvet oyuncularından, genç takım defans oyuncularının orta saha ve forvet oyuncularına göre daha saldırgan eğilim taşıdıkları görüldü. Her iki kategorideki futbolcuların saldırganlık eğiliminin orta saha oyuncularında en düşük düzeyde olduğu anlaşıldı. Mevkiler arasında en yüksek değer amatör defans oyuncularında en düşük değer ise genç takım orta saha oyuncularında bulundu.

*Muğla Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

**MEB, Beden Eğitimi Öğretmeni

**PROFESYONEL FUTBOLCULARIN KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ, FUTBOLU
TERCİH ETME NEDENLERİ VE FUTBOLDAN BEKLENTİLERİNİ
BELİRLEMEYE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA**

ÖCALAN M.*, TEL M.*

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, Birinci ve İkinci ligde futbol oynayan profesyonel oyuncuların; kişisel özelliklerini, futbolu tercih etme nedenlerini ve futboldan beklentilerini belirlemektir.

Araştırmanın denekleri 1. ve 2. Futbol liglerinde oynayan ve ankete gönüllü katılan 153 profesyonel oyuncudan oluşmuştur. Hazırlanan ankette futbolcuların ve ailelerin kişisel özelliklerini belirlemek üzere 36, futbolu tercih etme nedenleriyle ilgili 8 ve beklentileriyle ilgili 6 soru sorulmuştur. İstatistiki işlemlerde SPSS for Windows adlı paket program kullanılmıştır.

Sorulara cevap veren deneklerin yaş ortalaması 24.9, (93- %64.3) 'ü bekar, evli olanların (54- %96.4)'ü ise eşini çalıştırmıyor. (101- %66) 'sı lise mezun. Futbolcuların (128- %83.7)'si futbola öğrenciyken başlamış, en çok pop müzik dinliyor (79- %26) ve macera filmi izliyorlar.

Futbolcuların babaları; (129- %84.3) 'ü sağ, (46- %30.1)'i orta okul mezunu, (53- %34.6)'sı ise memur. Annelerin büyük çoğunluğu (123- %80.4)'ü ev hanımı, (37- %24.2)'si okuma yazma bilmiyor, (16- %10.59)'i okuma yazma biliyor. (42- %27.5)'i ilkökul mezunu, annelerinin (146- %85.4)'ü sağdır.

Futbol oynama nedenlerinin başında futbol sevgisi (127- %41.23) ve çok para kazanma isteği (60- %39.2) gelmektedir. Futbol oynamada en fazla teşviki babalar (83- %54.2) yapmaktadır. Beklentiler arasında ise ilk sırayı maddi kazanç elde etmek ve iyi bir gelecek sağlamak oluşturmaktadır.

Yapılan araştırmanın bulgularından çıkarılabilecek önemli sonuçlardan birisi profesyonel futbolcu ve ailelerinin çoğunluğunun lise mezunu, babalarının memur, annelerinin ev hanımı ve eğitim seviyelerinin düşük olduğu görülmüştür. Futbolu nankör bir meslek olarak görmelerine rağmen futbolun çekiciliği ve maddi kazanç elde etmek anlayışı içinde oynamaktadırlar.

*Fırat Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

ÜNİVERSİTELİ FUTBOLCULARDA MÜSABAKA ORTAMINDA GÖRÜLEN KAYGININ BAŞARIYA ETKİSİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

AFYON Y. A.*, AKANDERE M.**, SANIOĞLU A.**

ÖZET

Futbolcularda müsabaka ortamında gözlenen kaygının başarıya etkisini araştırmak amacıyla yapılan çalışmanın evrenini 1997 yılında Aydın'da Üniversiteler arası 2. Lig futbol grup müsabakasına katılan 7 Üniversitenin futbolcuları oluşturdu. Her takımdan 15 toplam 105 sporcuya Spielberg'in durumluluk kaygı envanteri (STAI) müsabaka ortamında uygulandı.

Takımların ve sporcuların maç sonrasında aldıkları sonuçlara, yaşlarına ve mevkilerine göre kaygı düzeyleri arasında bağlantı olup olmadığı istatistiksel olarak ortalama, standart hata, ortanca, standart sapma, kip, en büyük ve en küçük değer, toplam değerleri alınarak ve varyans analizi ile .01 ve .05 düzeyinde anlamlılığı test edildi.

Çalışmada kaygı düzeyi en düşük olan takımın birinci olduğu, kaygı düzeyi en yüksek takım ise mağlup olduğu görüldü. Takımların kaygı düzeyleri ve başarıları arasında .05 düzeyinde anlamlı bir sonuç elde edildi. Oynadıkları mevkiye göre kalecilerin kaygı düzeyleri en yüksek olarak bulundu. Bunu hücum ve savunma oyuncularını takip etmektedir. En düşük kaygı düzeyi ise orta saha oyuncularında gözlemlendi. Kaygı formlarının oyun mevkilerine göre dağılımı .05 düzeyinde anlamlıdır. Yaş değişkenine göre en yüksek kaygı düzeyi 19-20 yaş grubunda; en düşük kaygı düzeyi ise 17-18 ve 23 yaş grubundaki sporcularda gözlemlendi. Yaş ile kaygı düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulunamadı.

Sonuç olarak futbolcuların müsabaka ortamında görülen kaygı düzeyiyle başarıları arasında etkin bir ilişki ortaya çıktı.

*Muğla Üniversitesi BESYO Öğretim Üyesi

**S.Ü. BESYO Öğretim Üyesi

SPORDA HEDEF BELİRLEMENİN PENALTI ATIŞLARINA ETKİSİ

TOROS T.*, YETİM Ü.**

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, ilk öğretim okulu altıncı, yedinci, sekizinci sınıflara devam eden ve okul futbol takımında oynayan erkek öğrencilerin penaltı atışlarındaki isabet yüzdesinin psikolojik beceri antrenmanlarından, hedef belirleme (goal setting) ile artırılıp artırılmayacağına incelenmesidir. Araştırmaya ilköğretim okuluna devam eden ve okul futbol takımında oynayan 12 erkek (x yaş= 13.92) sporcudan oluşan deney grubu ve 12 erkek (x yaş=14.08) sporcudan oluşan kontrol grubu olmak üzere toplam 24 erkek sporcu katılmaktadır. Her iki grupta bulunan sporculara ön test için 5'er adet penaltı atdırılmıştır. Her oyuncunun penaltı isabeti puantaja 5 üzerinden ve ayrıca yüzde olarak yazıldı. Her iki gruba düzenli olarak futbol antrenmanları yaptırıldı ve futbol antrenmanlarının yanında deney grubuna 3 hafta boyunca hedef belirleme çalışmaları yaptırıldı. Bu süre içinde kontrol grubuna hedef belirleme ile ilgili hiçbir şey yaptırılmadı. Verilerin değerlendirilmesinde grupların ön-test, son-test fark dağılımlarına t testi uygulanmıştır. Deney ve kontrol grubu arasında anlamlı farklılık bulunmuştur. ($p<0.05$)

Sonuç olarak futbol antrenmanları ile birlikte yapılan hedef belirleme çalışmalarının penaltı atışlarına etkisi olduğu bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Hedef Belirleme, Penaltı Atışı, Futbol Antrenmanları

* Mersin Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Spor psikolojisi master öğrencisi

**Mersin Üniversitesi Fen- Edebiyat Fakültesi Psikoloji bölüm başkanı

FUTBOL VE ŞİDDET

BARUT Y.*,

ÖZET

Amaç: Futbol ve şiddet ilişkisini araştırmak, futbolu şiddetten arındırmanın yollarını ortaya koymaktır.

Yöntem: Bu bölümde futbolda şiddeti ortaya çıkaran nedenleri belirlemek, seyircilerdeki agresif davranışların nasıl ve şekilde oluşabildiğini literatür eşliğinde ve kendi gözlem ve değerlendirmelerimizle açığa çıkarmaya çalışmaktır. Bu amaçla, şiddet, neden futbol ve şiddet kavramları araştırılacaktır.

Şiddet kelime anlamı olarak fazlalık, sıklık anlamına gelmektedir. Şiddet: Kızgınlık, öfke, kin, nefret, düşmanlık gibi duygu durumlarını etkinlik kazandığı saldırganlık biçimi olarak tanımlanmaktadır.

Saldırganlık canlıların temel içgüdülerinden, dürtülerinden biridir. Belirli ölçülerde saldırganlık, yaşamı sürdürmek için gerekli olan davranışların kaynağı ve itici gücüdür.

Futbol top oyunlarının günümüzde en popüler olanlarından. Dünyanın hemen hemen tüm ülkelerinde çok sevilen ve geniş izleyici kitlesi toplayan bir spordur. Futbolun coğrafi bölgesi ve başlangıç dönemi için kesin bir şey söylemek zor görünüyor. Futbolun çağdaş toplumlarda sporun tüm dallarında daha popüler olmasının pek çok nedeni vardır. Futbol kitlesel güç ve uyarıcı üretir. Bir gösteri sporundan çok ulusal ve kültürel kimlik kavgası verilen bir savaş halini almıştır.

Bulgular: Futbolda şiddetin diğer top oyunlarından daha fazla olmasının nedenleri olarak takım oyunu ve takım ruhu, sürenin uzun olması, belki de ucuz olması ve medyanın futbolu bir spor olmaktan çok reyting aracı olarak ele almasında futbol ve şiddet ilişkisini sorgulamamıza neden olmaktadır.

Uluslararası alanda spor dünya barışının kurulmasında yardımcı olabilecek önemli araçlardan birisi olarak görülmektedir. Spor ve özellikle futbol bir tüketim aracı olarak görülmemeli sporseverlik, insan severlik, doğa severlik, barış severlik olarak algılanmalıdır.

Sonuç: Futbolu oyunların en başına geçirmek, futbol üzerinden politika yapmak ne kadar hatalıysa futbol halkların afyonu olmadığı yada yapılmaya çalışılmadığı için değil, bu olumsuz yaklaşımın biz insanları sadece tüketen pasif kitleler olarak algılamaya yöneltilir. Sonuç-olarak diyoruz ki, "Dünya döndükçe top da dönecektir ama tek dönen top futbol topu olmayacaktır."

Öneriler: Geniş kitlesel olayların oluşmasında medya ve mensuplarının ve güvenlik güçlerine önemli bir görev düşmektedir. Bu bağlamda bu grupların eğitilmesi şiddet olaylarının önlenmesine katkı sağlayabilecektir.

- Eğitim Fakültesi/ SAMSUN

FUTBOLCULARDA YÜZEYEL MANTAR İNFEKSİYONU SIKLIĞININ ARAŞTIRILMASI

ERGÜN M.*, ERTAM İ.**, AYTİMUR D.**, İŞLEĞEN Ç.*, ERBOZ S.**

ÖZET

2000-2001 sezonu öncesi Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Spor Hekimliği Anabilim Dalı'na her yıl periyodik kontrol için müracaat eden 137 futbolcu yüzeysel mantar infeksiyonu sıklığı açısından değerlendirildi. Çalışmaya katılan futbolcuların 18-38 (ort. 23.9) arasındaydı. Yapılan dermatolojik muayenede klinik olarak mantar infeksiyonundan şüphe edilen olgulardan direk mikroskopik bakı ve mikolojik kültür için kazıntı örnekleri alındı ve tüm futbolcular subjektif şikayetleri açısından değerlendirildi.

137 futbolcunun 38'inde (%27.7) klinik makroskopik bulgu tespit edildi. Makroskopik bulgu olarak tırnaklarda en fazla Subungual hiperkeratoz, sarı diskolarasyon böbrekler, onikolizis ve subungual hemoraji, ayak parmak aralarında en sık deskuamasyon, mazerasyon, veziküler lezyon ve fissür saptandı. Yine boyunda kahverengi renk değişikliği, sırtta akne skarları ve inguinal bölgede eritem belirlendi.

Makroskopik bulgusu olan 38 olgunun 16'sında (çalışma grubunun %11.67'si) mikolojik kültürde üreme gerçekleşti. 8 olguda *Candida albicans*, 7 olguda *Trichophyton rubrum* ve 1 olguda *Candida parapsilosis* üremesi oldu ve bunlara yönelik tedavi programı önerildi.

Sosyal, ekonomik, kültürel ve iklimsel faktörlerden etkilenmekle birlikte, genel popülasyonda onikomikozis sıklığı %2-5 arasında değişirken çalışma grubunu oluşturan futbolcularda bu oran %9.7 gibi oldukça yüksek bir değere sahipti. Tinea pedis sıklığı ise genel popülasyonda %3-4 arasında değişirken futbolcularda da bu oran %3 olarak bulundu.

Futbolcular subjektif şikayetleri açısından değerlendirildiğinde, onikomikozis saptanan 13 olgunun 3'ünde (%23) ağrı şikayeti, 22'sinde (%15.3) ayakkabı giyiminde rahatsızlık belirtilmektedir. Tinea pedis saptanan 4 olgunun 2'sinde (%50) ise kaşıntı şikayeti mevcuttu. Bu durumdan olguların yaşam kalitesi etkilense de, sportif performanslarının etkilenmediği futbolcular tarafından ifade edildi.

* Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Spor Hekimliği Anabilim Dalı

** Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Dermatoloji Anabilim Dalı

FUTBOLCULARIN LAKTİK ASİT SEVİYELERİNİN ÖLÇÜLMESİ

DEMİR A.*, TOKSÖZ İ.*, ÇAKIROĞLU M.*, GÜNAYDIN N.*,
ÇETİNKAYA S.*, ŞUTA C.*

ÖZET

Amaç: Futbolcuların laktik asit seviyelerini tespit ederek, antrenmanlarla oluşan farklılıkları belirlemektir.

Yöntem : Araştırmamıza Türkiye 2. Lig, 3. Lig ve Amatör futbol ligindeki toplam 90 futbolcu katılmıştır. Hazırlık döneminin 1. ve 8. haftası ölçüm yapılmış, her iki ölçümde de futbolculardan 1600m. mesafeyi 8 dakikada koşmaları istenmiştir. Laktik asit değerlerinin belirlenmesi için Softclix marka delici alet, Ready Sensor marka iğne, BM laktat kitleri ve Accusport laktat analizörleri kullanılmıştır. Kalp atım hızlarının belirlenmesi için Polar sport tester, koşu süreleri için Newtest fotosel kronometre kullanılmıştır. İstatiksel analizler SPSS 9.0'da independent samples ve paired samples t-testi kullanılarak yapılmıştır.

Bulgular : Hazırlık döneminin 1.ve 8. haftası yapılan ölçümlerde kalp atım hızları ile laktik asit seviyelerinin 2. ve 3. ligdeki futbolcularda birbirine benzer amatör ligdeki futbolcularda ise daha yüksek bulunmuştur($p<0.05$). Aynı takımdaki futbolcuların mevkillerine göre yapılan değerlendirmelerde ise kaleci ve forvetlerin laktik asit seviyelerinin orta saha oyuncularına göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir($p<0.05$).

Sonuç: Futbolcularda 8 haftalık antrenmanlardan sonra aynı koşu hızındaki yüklenmelerde kalp atım hızı ile laktik asit seviyelerinde belirgin bir azalma meydana geldiği görülmektedir.

*Trakya Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

2000 AVRUPA FUTBOL ŞAMPİYONU FRANSANIN TAKTİK AÇIDAN BİLGİSAYAR YARDIMIYLA ANALİZİ

BALYAN M.*, ACAR M.F.*

ÖZET

Amaç: Bu araştırmada; 1998 Dünya Kupasının ardından çıkışını sürdürerek 2000 Avrupa Futbol Şampiyonasında da başarılı olan Fransa'nın; etkili oyununun farklarını ortaya çıkararak günümüz futbolunun oyun anlayışına bir örnek oluşturmak hedeflenmektedir.

Yöntem: Araştırmada; Fransa Milli Takımının 2000 Avrupa Şampiyonasında Çek Cumhuriyeti, İspanya, Portekiz ve İtalya ile yaptığı 4 maçın TV den görüntülerinin video kaydı yapıldı. Daha sonra bu kayıtlardan, Liverpool Polytechnic Üniversitesinde geliştirilen maç analiz programı kullanılarak bilgisayar yardımıyla bölgelere göre pas dağılımları, sol kanat, sağ kanat ve ortadan yapılan pasların dağılımı, top kontrolündeki hataların ve şutların dağılımları incelenmiştir.

Bulgular: Yapılan analizlerde Fransa Takımını başarıya götüren farklar ortaya çıkmıştır. Toplamda Fransa'nın pas, şut ve diğer hareketlerinin dağılımlarında diğer rakiplerle karşılaştırıldığında olumlu yönde farklılıklar bulunmuştur.

Sonuç: Fransa Milli takımını diğer takımlardan ayıran en büyük özelliğin yüksek pas yüzdeleri ile oynamaları gösterilebilir. Yüksek pas yüzdelerinin yanı sıra rakiplerine oranla daha çok şut girişimlerinde bulundukları belirlenmiştir.

* Ege Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu/ İZMİR

ÇİÇEK Ş.*

ÖZET

AMAC: Bu çalışmanın amacı ulusal futbol takımımızın EURO 2000 finallerinde oynadığı maçların istatistiksel veriler kullanılarak analizinin yapılması ve diğer takımların verileriyle karşılaştırılmasıdır.

YÖNTEM: Ulusal futbol takımımızın EURO 2000 finallerindeki maçlarının görüntüleri video kasetlere aktarılmıştır. Liverpool Polytechnic Üniversitesi Notation Laboratuvarı tarafından geliştirilen "Soccer Notation" bilgisayar maç analizi programı kullanılarak çalışmanın verileri elde edilmiştir. Ayrıca internette bulunan EURO 2000 maç istatistikleri ile ilgili kaynaklardan elde edilen verilerle karşılaştırmalar yapılmıştır. Ulusal futbol takımımızın oynadığı maçlara ilişkin pas, şut, duran topların kullanımı, goller, topa sahip olma, hücum ve defansta top kullanma ve bireysel değerlendirmeleri içeren diğer unsurlar analiz edilmiştir. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistik (ortalama ve yüzdeler) kullanılmıştır.

BULGULAR: Ulusal futbol takımımızın oynadığı dört maçta topa ortalama sahip olma oranı % 49'dur. Ortalama topla oynama süresi ise 23 dakika 33 saniyedir. EURO 2000 de oynadığımız 4 maçta toplam pas sayısı 2103, başarılı pas sayısı 364'dür. Topla oynama yüzdesi ve süresi olarak 16 takım arasında 7. durumdadır ve birçok takımın üzerinde yer almıştır. Maç başına ortalama şut sayısı 8 olup hedefi bulan şut oranı % 55'dir. Şutların atıldığı bölgelerin analizinde farklı bölgelerin kullanıldığı görülmektedir. Duran topların (serbest vuruş, kornere) kullanımında belli bir taktiksel çalışmanın yapıldığından söz etmek zordur. Oynanan dört maçta futbolcularımız toplam 21 kez ofsayt pozisyonun kalmışlardır.

SONUÇ: Ulusal futbol takımımızın her maçının verilerin bir diğerinden önemli farklılıklar ortaya koyması EURO 2000 'de her maçın ayrı değerlendirilerek oynandığını ortaya koymaktadır. Ayrıca diğer takımlarla karşılaştırıldığında da takımımızın verileri birçok değerlendirme kriterinde ortalamaların üzerinde olması da istatistiksel açıdan EURO 2000' de başarılı olduğumuzun göstergesi olarak kabul edilebilir.

* Orta Doğu Teknik Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü/ANKARA

2000 AVRUPA FUTBOL ŞAMPİYONASI GOLLERİN ANALİZLERİ

Işık O.*, Toksöz I.*, Çakıroğlu M.*,

ÖZET

Amaç :2000 Avrupa Futbol Şampiyonasına katılmayı hak eden 16 ülkenin Ulusal Futbol Takımlarının oynadığı 31 müsabakanın 28 tanesinde kaydedilen 83 golün, vuruş tekniği, vuruş alanı ve zamanı analiz edilmiştir.

Yöntem: Gol kaydetmede önemli olan parametreler kategorize edilip, tanımlanıp kodlandı. Analizlerin yapılabilmesi için verilerin kaydedilmesine, kodlanmasına ve toplanmasına olanak sağlayan bilgisayar programlı özel klavye kullanılmıştır.

Bulgular: Kaydedilen gollerde, gol vuruş tekniği 47 gol ile %69,1 oranında ayak içi ile , 17 gol standart pozisyonlarda %20,5 oranında, 66 gol ise %79,5 oranında oyun devam ederken, sağ ayak ile 45 gol %66,2, sol ayak ile 23 gol %33,8 oranında, 68 gol %81,1 ile ceza alanı içerisinde, 15 gol %18,9 oranında ceza alanı dışında, 27 gol %32,5 oranında kalecinin sol alt köşesinde son bulmuştur. 24 gol 46-60 dakikalar arasında %28,9 olarak tespit edilmiştir. Müsabakalarda ilk golü kaydeden takımların %75 oranında müsabakalardan galibiyetle ayrıldığı tespit edilmiştir.

Sonuç: Gol vuruş çalışmalarında vuruş tekniği olarak ayak içi , her iki ayağımız ile daha çok ceza alanı içerisinde çalışılması kaleye yerden şutlarla yapılması gol olma olasılığını arttırabilir.

* Trakya Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

FUTBOLCULARIN LAKTİK ASİT SEVİYELERİNİN ÖLÇÜLMESİ

DEMİR A.*, TOKSÖZ İ.*, ÇAKIROĞLU M.*, GÜNAYDIN N.*,
ÇETİNKAYA S.*, ŞUTA C.*

ÖZET

Amaç: Futbolcuların laktik asit seviyelerini tespit ederek, antrenmanlarla oluşan farklılıkları belirlemektir.

Yöntem : Araştırmamıza Türkiye 2. Lig, 3. Lig ve Amatör futbol ligindeki toplam 90 futbolcu katılmıştır. Hazırlık döneminin 1. ve 8. haftası ölçüm yapılmış, her iki ölçümde de futbolculardan 1600m. mesafeyi 8 dakikada koşmaları istenmiştir. Laktik asit değerlerinin belirlenmesi için Softclix marka delici alet, Ready Sensor marka iğne, BM laktat kitleri ve Accusport laktat analizörleri kullanılmıştır. Kalp atım hızlarının belirlenmesi için Polar sport tester, koşu süreleri için Newtest fotosel kronometre kullanılmıştır. İstatiksel analizler SPSS 9.0'da independent samples ve paired samples t-testi kullanılarak yapılmıştır.

Bulgular : Hazırlık döneminin 1.ve 8. haftası yapılan ölçümlerde kalp atım hızları ile laktik asit seviyelerinin 2. ve 3. ligdeki futbolcularda birbirine benzer amatör ligdeki futbolcularda ise daha yüksek bulunmuştur($p<0.05$). Aynı takımdaki futbolcuların mevkilerine göre yapılan değerlendirmelerde ise kaleci ve forvetlerin laktik asit seviyelerinin orta saha oyuncularına göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir($p<0.05$).

Sonuç: Futbolcularda 8 haftalık antrenmanlardan sonra aynı koşu hızındaki yüklenmelerde kalp atım hızı ile laktik asit seviyelerinde belirgin bir azalma meydana geldiği görülmektedir.

*Trakya Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

2000 AVRUPA FUTBOL ŞAMPİYONU FRANSANIN TAKTİK AÇIDAN BİLGİSAYAR YARDIMIYLA ANALİZİ

BALYAN M.*, ACAR M.F.*

ÖZET

Amaç: Bu araştırmada; 1998 Dünya Kupasının ardından çıkışını sürdürerek 2000 Avrupa Futbol Şampiyonasında da başarılı olan Fransa'nın; etkili oyununun farklarını ortaya çıkararak günümüz futbolunun oyun anlayışına bir örnek oluşturmak hedeflenmektedir.

Yöntem: Araştırmada; Fransa Milli Takımının 2000 Avrupa Şampiyonasında Çek Cumhuriyeti, İspanya, Portekiz ve İtalya ile yaptığı 4 maçın TV den görüntülerinin video kaydı yapıldı. Daha sonra bu kayıtlardan, Liverpool Polytechnic Üniversitesinde geliştirilen maç analiz programı kullanılarak bilgisayar yardımıyla bölgelere göre pas dağılımları, sol kanat, sağ kanat ve ortadan yapılan pasların dağılımı, top kontrolündeki hataların ve şutların dağılımları incelenmiştir.

Bulgular: Yapılan analizlerde Fransa Takımını başarıya götüren farklar ortaya çıkmıştır. Toplamda Fransa'nın pas, şut ve diğer hareketlerinin dağılımlarında diğer rakiplerle karşılaştırıldığında olumlu yönde farklılıklar bulunmuştur.

Sonuç: Fransa Milli takımını diğer takımlardan ayıran en büyük özelliğin yüksek pas yüzdeleri ile oynamaları gösterilebilir. Yüksek pas yüzdelerinin yanı sıra rakiplerine oranla daha çok şut girişimlerinde bulundukları belirlenmiştir.

* Ege Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu/ İZMİR

2000 AVRUPA FUTBOL ŞAMPİYONASINDA (EURO 2000) TÜRKİYE ULUSAL FUTBOL TAKIMININ İSTATİSTİKSEL ANALİZİ

ÇİÇEK Ş.*

ÖZET

AMAC: Bu çalışmanın amacı ulusal futbol takımımızın EURO 2000 finallerinde oynadığı maçların istatistiksel veriler kullanılarak analizinin yapılması ve diğer takımların verileriyle karşılaştırılmasıdır.

YÖNTEM: Ulusal futbol takımımızın EURO 2000 finallerindeki maçlarının görüntüleri video kasetlere aktarılmıştır. Liverpool Polytechnic Üniversitesi Notation Laboratuvarı tarafından geliştirilen "Soccer Notation" bilgisayar maç analizi programı kullanılarak çalışmanın verileri elde edilmiştir. Ayrıca internette bulunan EURO 2000 maç istatistikleri ile ilgili kaynaklardan elde edilen verilerle karşılaştırmalar yapılmıştır. Ulusal futbol takımımızın oynadığı maçlara ilişkin pas, şut, duran topların kullanımı, goller, topa sahip olma, hücum ve defansta top kullanma ve bireysel değerlendirmeleri içeren diğer unsurlar analiz edilmiştir. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistik (ortalama ve yüzdelere) kullanılmıştır.

BULGULAR: Ulusal futbol takımımızın oynadığı dört maçta topa ortalama sahip olma oranı % 49'dur. Ortalama topla oynama süresi ise 23 dakika 33 saniyedir. EURO 2000 de oynadığımız 4 maçta toplam pas sayısı 2103, başarılı pas sayısı 364'dür. Topla oynama yüzdesi ve süresi olarak 16 takım arasında 7. durumdadır ve birçok takımın üzerinde yer almıştır. Maç başına ortalama şut sayısı 8 olup hedefi bulan şut oranı % 55'dir. Şutların atıldığı bölgelerin analizinde farklı bölgelerin kullanıldığı görülmektedir. Duran topların (serbest vuruş, korner) kullanımında belli bir taktiksel çalışmanın yapıldığından söz etmek zordur. Oynanan dört maçta futbolcularımız toplam 21 kez ofsayt pozisyonun kalmışlardır.

SONUÇ: Ulusal futbol takımımızın her maçının verilerin bir diğerinden önemli farklılıklar ortaya koyması EURO 2000 'de her maçın ayrı değerlendirilerek oynandığını ortaya koymaktadır. Ayrıca diğer takımlarla karşılaştırıldığında da takımımızın verileri birçok değerlendirme kriterinde ortalamaların üzerinde olması da istatistiksel açıdan EURO 2000' de başarılı olduğumuzun göstergesi olarak kabul edilebilir.

* Orta Doğu Teknik Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü/ANKARA

2000 AVRUPA FUTBOL ŞAMPİYONASI GOLLERİN ANALİZLERİ

Işık O.*, Toksöz I.*, Çakıroğlu M.*,

ÖZET

Amaç : 2000 Avrupa Futbol Şampiyonasına katılmayı hak eden 16 ülkenin Ulusal Futbol Takımlarının oynadığı 31 müsabakanın 28 tanesinde kaydedilen 83 golün, vuruş tekniği, vuruş alanı ve zamanı analiz edilmiştir.

Yöntem: Gol kaydetmede önemli olan parametreler kategorize edilip, tanımlanıp kodlandı. Analizlerin yapılabilmesi için verilerin kaydedilmesine, kodlanmasına ve toplanmasına olanak sağlayan bilgisayar programlı özel klavye kullanılmıştır.

Bulgular: Kaydedilen gollerde, gol vuruş tekniği 47 gol ile %69.1 oranında ayak içi ile , 17 gol standart pozisyonlarda %20.5 oranında, 66 gol ise %79.5 oranında oyun devam ederken, sağ ayak ile 45 gol %66.2, sol ayak ile 23 gol %33.8 oranında, 68 gol %81.1 ile ceza alanı içerisinde, 15 gol %18.9 oranında ceza alanı dışında, 27 gol %32.5 oranında kalecinin sol alt köşesinde son bulmuştur. 24 gol 46-60 dakikalar arasında %28.9 olarak tespit edilmiştir. Müsabakalarda ilk golü kaydeden takımların %75 oranında müsabakalardan galibiyetle ayrıldığı tespit edilmiştir.

Sonuç: Gol vuruş çalışmalarında vuruş tekniği olarak ayak içi , her iki ayağımız ile daha çok ceza alanı içerisinde çalışılması kaleye yerden şutlarla yapılması gol olma olasılığını arttırabilir.

* Trakya Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

**2000 AVRUPA FUTBOL ŞAMPİYONASI
ÇEYREK FİNAL, YARI FİNAL ve FİNAL MAÇLARINDA
KAYDEDİLEN GOLLERİN ANALİZİ**

EGESÖY H.*, BİZATİ Ö.*, ŞENKİBAR B.*, TAVLI H.**

ÖZET

Bugün dünyada en popüler ve en çok seyirci kitlesine sahip olan oyunlardan birisi futboldur. Böylesine popüler olan bu spor dalının kitleleri bağlayıcı noktası ise "gol" dür.

Spor kamuoyunda en çok tartışılan konu, takımın oynadığı futbol değil kaçırdığı ve kaydettiği goller olmaktadır. Görülmektedir ki, futbol oyununda kitleleri coşturan, harekete geçiren, dertlerini unutturan, geçici bir haz veren reçeteye "GOL" adı verilmektedir.

Bu doğrultuda, futbol oyununun dinamiklerini daha gerçekçi irdelemek için 2000 Avrupa Futbol Şampiyonası çeyrek final, yarı final ve final maçlarında kaydedilen "GOL" lerin Nasıl, Nerede, ve Ne Zaman kaydedildiğini analiz etmeyi amaçladık.

Çalışmalarımızda 2000 Avrupa Futbol Şampiyonasında, çeyrek finale kalan 8 takımın finale kadar oynadıkları toplam 7 maç videoda kasete çekilmiştir. Daha sonra bu maçlar tek tek incelenmiş ve atılan her golün analizi yapılmıştır. Maçların analizi video kayıtları alınarak bilgisayar destekli gerçekleştirilmiştir. Analizi yapılan maçlarda; golün kaydedildiği bölgenin yeri, golün kaydediliş şekli, golün zamanı, oyuncu değişiklikleri, sarı ve kırmızı kartların sayıları, taç ve kornere atışlarının sayıları ve takımların maç boyunca yapmış oldukları pas sayıları ayrı ayrı incelenmiştir.

Bu araştırmanın sonucunda

- Kaydedilen gollerin %85' inin ceza sahası içinden olduğu tespit edilmiştir.
- Kaydedilen gollerin maç süresi içerisindeki dağılımlarına bakıldığında I. devrede atılan gollerin oranı % 45 iken bu oran II. devrede % 55 olarak bulunmuştur. Ayrıca en çok golün I. devrenin III. zaman diliminde (%35) atıldığı ortaya çıkmıştır.
- Atılan gollerdeki vuruş teknikleri incelendiğinde, 12 golün sağ ayakla, 6 golün sol ayakla, 1 golün kafa ile, 1 golün de rakip tarafından kendi kalesine atıldığı tespit edilmiştir.
- Oyuncu değişikliklerine bakıldığında, I. devrede hiçbir takımın oyuncu değişikliği yapmadığı, buna karşın II. devrede toplam 39 oyuncu değişikliği yapıldığı ortaya çıkmıştır.
- En çok pas yapan takımın İtalya ile oynadığı maçta Hollanda olduğu ortaya çıkmıştır. (Toplam 631 pas). Hollanda'nın bu maçtaki isabet oranı da %80.3 olarak bulunmuştur.

Anahtar kelimeler: Gol analizi

* Pamukkale Üniversitesi Rektörlüğü OZD Beden Eğitimi Okutmanı

**Pamukkale Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü IV.Sınıf Öğrencisi

BURSASPOR PROFESYONEL FUTBOL TAKIMININ 1998-1999 / 1999-2000 SEZONLARINDAKİ SPORSAL VERİLERİNİN İNCELENMESİ

DOĞAN M.*, ACAR Z.A.*, EROL S.*, DOĞAN A.*, GÜLTEKİN O.*

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, 1998-1999 / 1999-2000 yılları futbol sezonlarında Bursaspor profesyonel futbol takımının Türkiye 1. Futbol liginde oynadığı toplam 68 lig maçı içerisindeki sporsal aksiyonlardaki eylemlerini ve sonuçlarını incelemektir.

Araştırmamızın evrenini 1998-1999 / 1999-2000 yılları futbol sezonlarında Bursaspor'un Türkiye 1. Futbol ligindeki deplasman ve kendi evinde oynadığı müsabakalar oluşturmuştur. Bilgi toplama aracı olarak, Bursaspor'un Türkiye 1. Futbol liginde deplasman ve kendi evinde oynadığı maçlar izlenmiştir. Bursaspor profesyonel futbol takımının deplasmanda ki maçlarının bazılarında gidilmiş, bazılarının ise video kayıtları izlenerek araştırmaya yönelik veriler elde edilmiştir.

Değerlendirmede değişkenler arasında ilişki olup olmadığını saptamaya yarayan gruplandırılmış değişken ve verilere uygulanacak χ^2 bağımsız testi uygulanmıştır. Bu testin 1. aşamasında % değerler üzerinden hesaplamalar yapılmış ve ikinci aşamada ise bazı veriler karşılaştırılarak ilişki olup olmadığı araştırılmıştır.

Bursaspor'un iki sezon içindeki tüm maçları 15'er dakikalık periyotlar içerisinde, attığı ve yediği gollerin oluş biçimi (ayakla, kafayla, serbest vuruş, penaltı), gördüğü sarı ve kırmızı kartlar incelenmiş, veri ve sonuç ilişkisinde Bursaspor futbol takımının performansının her iki sezonda da yeterli olmadığı saptanmıştır.

*Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü

2000 AVRUPA FUTBOL ŞAMPİYONASINDA FİNALİ OYNAYAN FRANSA VE İTALYANIN SON ÜÇ MAÇLARINDAKİ, GOL ATMADA VE GOL POZİSYONLARI YARATMADAKİ ETKİNLİKLERİ

*İŞLEGEN Ç, *ÖZGÜRBÜZ C, **ERGÜN M, *KARAMIZRAK O, *ERTAT A

Bu çalışmada futbolu güzelleştiren ve ilginçliğini arttıran gol atmanın yollarını daha kolay bulan, taktik, teknik ve kondisyonel özelliklerini daha fazla bu yönde kullanan takımların daha fazla beğeni topladığı ve başarılı olduğu günümüz futbolundaki en son üst düzeydeki organizasyon olan Avrupa Şampiyonasında finali oynayan iki takımın gol becerilerinin analizini yaptık.

Gol atma ve gol pozisyonu yaratmada rol oynayan ve futbolculardan taktik ve teknik olarak üst düzeyde beceri isteyen, Bindirme Yapana Pas (BYP), Ara Pası (AP), Duvar Pası (DP), Yakındaki Oyuncuya Pas (YOP), Kanat Akınında Orta-ceza sahası dışından (KAOD), Kanat Akınında Orta-ceza sahası iç ve yan tarafından (KAÖİY), Kanat Değiştirme (KD), Aynı Kanattan Oynamada Israr (AKOI), Net Gol Pozisyonu (NGP), Ani Uzun Pas (AUP), Dripling ve Çalımla Pozisyon Yaratma (DÇPY), Kontratak (KA), Kaleye Şut-ceza sahası dışından (KŞD), Kaleye Şut-ceza sahası içinden (KŞİ), Adama İsabetli Orta-Pas (AİOP), Markajdaki Oyuncuya Pas (MOP), Markajda topu kullanma (MTK) gibi hareketlerin, gol atmaya ve gol pozisyonu yaratmaya yönelik olarak etkili ve etkisiz olanlarının sayıları saptandı.

Fransa şampiyon oluncaya kadar oynadığı rakipleri İspanya, Portekiz ve İtalya maçlarında yukarıda belirttiğimiz kriterlerde, KAÖİY dışında daha üstün görünmektedir. İtalya ise tam tersi olarak, kontratak dışında rakiplerinden daha düşük özellikler göstermektedir. Fransa oynadığı üç maçta yukarıda belirtilen hareketleri toplam 159 kez etkili olarak uygularken, rakipleri 81 kez etkili bulunmuşlardır. İtalya ise bu hareketleri 67 kez etkili bir şekilde uygularken, rakipleri 142 kez etkili olmuşlardır.

Sonuç olarak yaptığımız bu çalışmada Fransa takımının rakiplerine üstünlüğünü kabul ettirerek, etkili ve gole yakın bir oyunla şampiyon olurken, İtalya'nın ise daha çok defansa ve kontratağa dayalı bir oyun sistemiyle ve rakiplerinin büyük hataları sonucu (Hollanda İtalya maçında iki penaltı kaçırdı) finale kalabildiği ortaya çıkmaktadır.

* E.Ü.T.F. Spor Hekimliği A.B.D. Öğretim Üyesi.

**E.Ü.T.F. Spor Hekimliği A.B.D. Araştırma Görevlisi

2000 AVRUPA FUTBOL ŞAMPİYONASINDA TÜRKİYE'NİN MAÇLARDA KENDİ YARI ALANINDA VE RAKİBİNİN YARI ALANINDA KAZANDIĞI TOPLARLA YAPTIĞI ATAKLARDAKİ ETKİNLİĞİNİN RAKİPLERİYLE KARŞILAŞTIRILMASI

***İŞLEGEN Ç, *ÖZGÜRBÜZ C, **ERGÜN M**

Bu analizin amacı futbolda maç kazanma olasılığını arttırmak için daha önce maç analizleriyle ortaya konmuş bazı prensipleri ve taktiksel bazı uygulamaları son Avrupa Kupasında çeyrek finalde elenen Türkiye'nin ne oranlarda gerçekleştirdiğini saptamaktır.

Rakibinin yarı alanında presle topa sahip olarak başlatılan ataklar (RYPA), kendi yarı alanında sahip olduğu topa başlattığı ataklar (KYPA) ve kişisel beceriyle yaratılan ataklar (KBYA) sonucu girilen net gol pozisyonlarının, ceza sahası içinden ve şundan atılan şutların ve gol paslarının etkili ve etkisiz oluşlarına göre sayısal analizleri yapıldı.

Analiz sonucunda RYPA'da Türkiye 20 etkili atak, 49 etkisiz atak yaparken, rakipleri 32 etkili atak, 69 etkisiz atak yapmışlardır. KYPA'da Türkiye 22 etkili atak, 76 etkisiz atak yaparken rakipleri 32 etkili atak, 79 etkisiz atak yapmışlardır. KBYA'ise Türkiye 5 etkili atak, 1 etkisiz atak, rakipleri bir etkili atak, 2 etkisiz atak yapmışlardır. Türkiye bütün bu ataklarda 4 maçta 25 net gol pozisyonu yaratırken, rakipleri 34 net gol pozisyonu yaratmışlardır. Türkiye toplam olarak gol atma girişimlerinde 112 defa etkili uygulamalar yaparken, rakipleri 159 defa etkili olmuşlardır.

Analiz sonuçları Türkiye ile rakipleri arasındaki farkın özellikle çeyrek finaldeki Portekiz maçındaki saptanan değerlerle büyüdüğünü göstermektedir. Diğer önemli olabilecek bir sonuçta Türkiye'nin maçlar sırasında amaçsız uzun pasları rakiplerinden bariz şekilde fazla kullanmasıdır (Türkiye'nin etkisiz uzun pas sayısı 42, rakiplerinin 13 olarak saptandı).

Türkiye bu analize göre grup maçlarında rakiplerine yakın düzeyde atak organizasyonunda başarı gösterirken, çeyrek final maçında etkili atak organizasyonlarında rakibinden sayısal olarak daha düşük bulunmuştur.

* E.Ü.T.F. Spor Hekimliği A.B.D. Öğretim Üyesi

** E.Ü.T.F. Spor Hekimliği A.B.D. Araştırma Görevlisi

ÖRGÜT YÖNETİMİNDE ETKİLİ BİR ARAÇ: FUTBOL

GÜREL E.*

ÖZET

Günümüzün rekabet yoğun ortamında, insanlar ve onları yönetme yöntemi önem kazanmıştır. Geleneksel yönetim anlayışının değişmesine paralel olarak, örgütsel rekabet human capital olarak adlandırılan çalışanların verimliliklerine eşdeğer kullanılmaya başlamıştır. Çalışanların bilgi, yetenek ve eylemlerinin, örgütsel verimliliği artırma amacıyla sürekli olarak geliştirilmesini temel alan bir örgütsel ortamı tanımlayan öğrenen organizasyon (learning organization) ve life - time education (yaşam boyu öğrenme) gibi kavramlar çağdaş yönetim tekniklerinin özünü oluşturmaktadır.

Bireylerin gerekli bilgi ve becerileri elde etmelerine, kişiliklerini geliştirmelerine yardım eden bir süreç olarak tanımlayabileceğimiz eğitim; bireylerin ilgilerini genişleterek görüşlerine esneklik kazandırmakta ve yeniliklere daha kolay uyum sağlamalarını sağlamaktadır. Örgütlerin eğitim işlevi ise; çalışanların işletme politikalarını anlama ve kavrama, sorun çözme, karar verme ve değişen durumlara uyarlanma ile ilgili işlevleri içermektedir. Uşallık, öngörü, planlama ve iletişim gibi kavramları bünyesinde barındıran bir olgu olması nedeniyle futbol, örgüt yönetimleri açısından etkili bir araç olarak değerlendirilebilmektedir. Kaliteli bir yönetim ile kaliteli sonuçlar arasında güçlü bir bağ olduğu gerçeğinden hareketle futbol; bilgi toplama, planlama, takım çalışması, risk yönetimi, stres yönetimi, verimlilik, motivasyon, zaman yönetimi ve değişim yönetimi gibi alanlara yönelik olarak kullanılabilir.

Tüm dünyayı ve insanlığı etkileyen evrensel bir güce sahip olan futbolun bu denli ilgi görmesini çağdaş toplumsal düzeni yansıtmaya bağlamak mümkündür. Zamanın çok değerli, iletişimin çok önemli, bürokratik varoluşun baskın olduğu ve bilginin metalaştırıldığı günümüz dünyasına özgü bir spor dalı olan futbol, örgüt yönetimleri açısından önemsenmesi ve yapısı etkisinden yararlanılması gereken bir unsur olarak tanımlanabilmektedir. Deming'in de dediği gibi "öğrenmek eğlenmek" demektir. Bu anlamıyla futbol, bireylere, örgütlere ve yönetimlere yaşamsal bir olgu olan öğrenmenin yolunu gösteren bir araç konumundadır.

* Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü

ULUSLARARASI FUTBOL ARAŞTIRMALARI MERKEZİ, FUTBOL ENSTİTÜSÜ VE FUTBOL AKADEMİSİ KURULMASI AMAÇLAR, FONKSİYONLAR VE ORGANLAR

Akdenk M.*

ÖZET

Amaç: Türkiye'de Uluslararası Futbol Araştırmaları Merkezi, Futbol Enstitüsü ve Futbol Akademisi Kurulması konusunda Amaçlar, Fonksiyonlar ve organlar hakkında bilgiler verilmesi açıklanmaktadır.

Materyal ve Yöntem: İlgili dökümanlar Türkiye, Avustralya ve Almanya gibi ülkelerden derlenmiştir. Elde edilen kaynaklar bir sistem bütünlüğünde irdelenmiştir.

Bulgular: Türkiye, Almanya, Avustralya'daki Spor Araştırma Merkezleri, Enstitüleri, Akademileri ve Üniversitelerinin yapıları incelenmiş; Türkiye içinde bir model önerisinde bulunulmuştur.

Türkiye gibi kayıtlı sporcularının ve kulüplerinin yüzde 80'ninin Futbol olabildiği, devlet kaynaklarının büyük çoğunluğunun futbola aktarıldığı bir ülkede ilgili Araştırma ve Eğitim birimlerinin kurulmasında çok büyük yararlar vardır.

Ayrıca Futbolun çok büyük bir sanayi olduğunda hem fikir olduğunda onun eğitiminin, öğretiminin, yönetimi, işletimi, menajerliğinin de kendisine yakışır derecede olmak zorunlu bulunduğu ortaya konulmuştur.

Sonuç: Ülkemizde Gönüllü, Amatör, Profesyonel, Süper Profesyonel Futbolun her konuda en iyi düzeyde olabilmesi; yönetim kurullarının yanında; Eğitim, Akademik ve Araştırma birimlerinin de kurulmasına bağlıdır.

Buradan hareketle Araştırmacı; yaptığı çalışmalarıyla; Türkiye'de Uluslararası Futbol Araştırmaları Merkezi, Futbol Enstitüsü ve Futbol Akademisi kurulmasının şartlarını ortaya koymuştur. Bunları Futbol Yöneticileri ve Bilim Adamlarıyla, Antrenör, Hakemler ve Seyircilerle ve herkesle paylaşmak istemektedir.

*Ondokuz Mayıs Üni. Yaşar Doğu Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu. Samsun

**KİTLESEL BİR YÖNELİM OLARAK FUTBOL VE FUTBOL
HABERLERİNİN MAGAZİNEL BOYUTLARI
(SÜPER KUPA -2000 ÖRNEK OLAYI)
ÖMÜR N.***

ÖZET

Ortaya çıkışı ve yaygınlaşması bakımından kentsel bir etkinlik olarak futbol, günümüzde farklı sosyal sınıf, tabaka, yaş eğitim gruplarından insanlar için ortak bir yönelim alanı oluşturarak kitleselleşmektedir. Türkiye'nin ve yaşadığımız dönemin (küreselleşmenin) dinamiklerinin karşılıklı etkileşimi, taraftarlarca futbola, futbolcuya ve müsabakalara "atfedilen değerleri" ve "onların algılanan önemlerini" değiştirebilmektedir. Böylece futbola olan ilgi; taraftarlığın boyutlarını aşmaktadır.

Küresel düzlemde; tüm ülkelerin yer aldığı dünya sistemi içinde, endüstrileşme, teknoloji transferi, sıcak para akışı, mal ve insan gücü dolaşımı, beyin göçü dünya çapındaki futbolcu transferleri...vb. gibi yatay eksenle ortaya çıkan ve ulusları aşan etkileşimler ve bütünleşmeler, kültürel yönden birçok gerilimleri, kırılmaları,...vb. birlikte üretmektedir. Giderek yüzyüze ilişkiler azalmakta, geleneksel bağlar ve dayanışma kalıpları, yerel aidiyetler çözülmemektedir. Medya endüstrileri iletişim ortamı yaratarak dünyanın küçülmesini sağlamakta, zayıflayan kültürel bağlar dolayısıyla ulusal birleşme ve bütünleşme gereksinimi, futbol taraftarlığına da yansımaktadır. Böylece küreselleşmenin ve modernleşmenin yarattığı evrensel kültürel açılımlar merkez ve çevre ülkelerde "mikro ulusçu" eğilimleri güçlendirmektedir. Futbol alanı da bu oluşumlardan etkilenmektedir.

Medya; yarattığı futbol kitle kültürüyle bu alanı dinamik hale getirmektedir. Çünkü bu kültür bir "yeniden sunum" ve endüstriyel bir ürettir. Bu nedenle nesnel ölçütlerden uzaklaşmaktadır. "Belirlenmek istenen gündeme ve yaratılmak istenen mitlere göre" futbol haberi hazırlanmaktadır. Medyanın hitabettiği taraftarın heterojen özelliği, popüler değerlere gönderme yapmayı ve eğlencenin birleştirici özelliğinden yararlanmayı gerektirerek, bu haberleri magazinleştirmektedir. Böylece haberlerde de; takıma, oyuncuya, hakeme, taraftara yönelik magazinelleşen ulusçu betimlemeler yapılabilmektedir.

Ulusal ve günlük spor gazetesi olarak "Fanatik"ın Süper Kupa kazanma, karşılaşma öncesi ve sonrası birer haftalık sayıları içerik analizi yapılmış ve futbolcuya, taraftara, hakeme, antrenöre, yönetime ve takıma özellikle ulusçu betimlemelere ve magazinelle anlatımlara sıkça rastlanılmıştır.

*Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi/Radyo-TV-Sinema Bölümü/İZMİR

FUTBOLLA İLGİLİ HABERLERDE YARATILAN STEROTİPLER VE ÖZDEŞLEŞTİRİLEN CİNSEL KİMLİKLER

ÇATALCALI A.*

ÖZET

Bireyler toplumsallaşma sürecinde formal ve informal etkileşim alanlarının etkisinde kalmaktadır. Özellikle informal etkileşim alanı bireyi yaşamı boyunca yönlendirmektedir.

Günümüz toplumlarında endüstrileşme, kentleşme ve göçlerin yarattığı hızlı değişimler aynı zamanda bu toplumlarda bir kitleselleşme sürecini de yaratmaktadır. Genişleyen yaşamsal alanlar içinde kitle iletişim araçları bilgi taşıyarak, insanları yönlendirerek önemli işlevleri yerine getirmektedir. Bireylerin bu araçlara bağlanmaları zorunlu ve kaçınılmaz bir hal almıştır. Kentsel alanlarda kitleselleşen bireyler, kitle iletişim araçlarının varolan kültürü işleyerek "yeniden sunumla" yarattığı ve bir tüketim ideolojisi mantığını yerleştirdiği, alınıp satılabilen herkesin kolayca tüketebildiği bir endüstriyel üretim olan kitle kültürü ve onun gündelik versiyonları olan popüler kültürü yaşamın her alanını tanımlayarak yaygınlaştırmakta ve çeşitli alanlarda görünüm kazanmaktadır. Futbol da bu görünümlerden biridir.

Kitle iletişim araçları futbol kültürünü sunarken "futbola ve futbolcuya atfettiği değer" ile kitleleri bir tüketim ideolojisine koşullandırmakta, siyasetten, sosyal olayların gerçeklik zemininden uzaklaştırmakta ve bireyi yapay bir çevre içine itmektedir. Birey bu çevrede giderek özdeşleştiği bu alandaki stereotipler(basmakalıp yargılar) ve kimlikler ile toplumla "yeniden bütünleşme" yoluyla yabancılaşmaktan alıkonulmaktadır. Kitleselleşmenin de sonucu olan bireyselleşme ve yalnızlaşmayı futbol alanında sunulan bu stereotipler ve öne çıkarılan kimliklerle (zengin, başarılı, güzel bayanlarla yaşayan,...vb) özdeşleşerek sanal ortamda yerini almaktadır. Böylece özdeşleşilen kimlikler ve popülerlik kazanan kahramanlar sürekli başarıyı kovalayan ve başarısızlık durumunda bireyinde kendisininde başarısız olduğunu varsaydığı, tepki duyduğu bir dünya oluşmaktadır. Bu dünya aynı zamanda erkek egemen değerlerin ve yönelimlerin doyurulduğu da bir alandır. Futbol bir erkek sporu olarak kitle iletişim araçları yoluyla popülerleştirilmekte ve öteki (kadın) cinsel kimlikleri geri plana düşmektedir.

Araştırma, Fanatik gazetesinin 1999-2000 Ağustos-Eylül ayları ile aynı ayların 2000-2001 tarihlerinin karşılaştırmalı olarak, Beşiktaş ve Galatasaray futbol takımlarına yönelik yarattığı stereotipler ve özdeşleştirilen cinsel kimlikler anlambilimsel çözümleme ile betimlenmeye çalışılacaktır.

*Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi/Gazetecilik Bölümü/İZMİR

OKUL, AİLE, FUTBOL KULÜPLERİNİN İŞBİRLİĞİ VE ALTYAPIYA KATKILARI

AYAN V. *, ORHAN S., ÖZÇELİK O. *

ÖZET

Günümüzde giderek artan sayıda her yaştan insan spor yapmanın sevincini ve yararlarını keşfetmektedir. Futbol tüm yaşlarda ve değişik kültürlerde dünyanın her yerinde sevilen bir spor dalıdır. Dünyamızın küreselleştiği bilimin, eğitimin ve psikolojinin her alanı kapsadığı çağımızda futbolunda bu olgudan etkilenmemesi kaçınılmaz bir gerçektir. Ayrıca her alanda olduğu gibi futbolun, spor alanında gelişme ve yaygınlaşmasında toplumsal güçlerin işbirliği ve dayanışması göz ardı edilmemelidir. Ülkemizde de futbolun ve sporun yeni yeni gelişmeye ve tam manasıyla hedeflerine doğru yavaş ve emin adımlarla ilerlemeye başladığı bu dönemlerde eğitime, bilime ve teknolojinin yeniliklerine ayak uydurması, toplumsal ve gönüllü kuruluşlarla işbirliği ve dayanışma içerisinde olması hedefe ulaşmada önemli bir basamak teşkil etmektedir. Bu gerçeklerden yola çıkarak sporumuzun, futbolumuzun gelişmesinde ve geniş kitlelere ulaştırılmasında okul, aile, kulüp ve gönüllü kuruluşların işbirliği sonucu daha ileri hedeflere ulaşmada önemli bir basamak oluşturmaktadır. Bunun örneği Avusturalya'da en güzel şekilde uygulanmıştır. Kulüplerimizin, okullarımızdaki beden eğitimi öğretmenleri, idareci ve aile işbirliği ile geliştirilecek diyalog sonucunda kulüplerimizin katkıları, Gençlik Spor Müdürlüklerimizin imkanlarını uygun ve verimli bir şekilde değerlendirilmesi futbol kulüplerimizin alt yapılarının zenginleştirilmesinde önemli bir kaynak olacaktır. Bunların yanı sıra futbol kulüplerimizin kısa zamanda başarıyı yakalama arzuları, kulüplerimizin başındaki idarecilerin ve antrenörlerin bir yıllık sözleşmeleri eğitime yeterli önemi vermemelerine sebep olmaktadır. Buda kulüplerimizin önemli bir eksiği ve problemi olarak karşımıza çıkmaktadır.

Sonuç olarak ülkemizde futbolun ve sporun tam manasıyla ileriye dönük olarak gelişmesi için kulüplerimizin geniş kitlelere ulaşmasında okul, aile ve gönüllü kuruluşlarla işbirliği çerçevesinde bir çalışmaya yönelmeleri gerekmektedir. Bu çalışmalarda eğitimin, bilimin ve teknolojinin de bu alanda kullanılmasının kaçınılmaz bir gerçek olduğunu göz ardı etmemeleri gerekmektedir. Bununla birlikte kulübün iyi idare edilmesi, tesis ve malzemenin verimli kullanılması da başarıyı yakalama da anahtar olacaktır.

*Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesi Fizyolojisi Anabilim Dalı / Elazığ

ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN FUTBOL KONUSUNDA GÖRÜŞLERİ

APAYDIN, A*. TOKER, F*. KORKMAZ, F*, ERCAN, İ.**

ÖZET

Bu çalışma, 1999-2000 Eğitim-öğretim yılı, mayıs-haziran 2000 tarihlerinde Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümünde (UÜEFBESB), 1998 yılından itibaren Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) programına göre öğrenim gören 1. ve 2. Sınıf öğrencilerinden 177 öğrenci ile YÖK programı öncesi kredili sisteme göre öğrenimlerini sürdüren 3. ve 4. Sınıf öğrencilerinden 209 kişi olmak üzere toplam 386 öğrencinin, futbol konusundaki görüşlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Amacı gerçekleştirmek için elde edilen veriler, geliştirilen bir anket uygulaması ile gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler istatistiksel olarak değerlendirilmiştir.

Bu verilere göre, Türkiye'de futbolun Avrupa ya göre daha geride olduğu, ayrıca Türkiye'de futbol hakemlerinin de yetersiz olduğu görülmüştür. Öğrenciler hakemlerin bu yetersizliklerini, daha çok oyun kurallarını iyi yorumlayamadıklarından kaynaklandığını, yine öğrenciler, futbol müsabakalarını daha çok teknik analiz yaparak izlediklerini belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Futbol, Öğrenci

*Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

**Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyoistatistik Anabilim Dalı

BURSASPOR FUTBOL TAKIMININ TARAFTAR ÖZELLİKLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

DOĞAN M.* , GÜLTEKİN O.* , DOĞAN A.* , EYLEN B.**

ÖZET

Amaç: Çalışmanın amacı, Bursaspor futbol takımını destekleyen taraftarların yapısını incelemektir.

Yöntem: Bu çalışma 1999-2000 yılı futbol sezonunda Bursaspor'un maçlarını stada giderek izleyen yaş ortalaması 23.25 olan toplam 481 seyirci üzerinde uygulanmıştır. Geliştirilen bir anket ile Bursasporun 5 maçında tesadüfi örneklem yöntemi ile denekler seçilmiş ve tribün seçiminin seyirci profilini etkilememesi için farklı tribün girişlerinde çalışma uygulanmıştır. Değerlendirmede değişkenler arasında ilişki olup olmadığını saptamaya yarayan gruplandırılmış değişken verilere uygulanan χ^2 bağımsız testi uygulanmıştır. Bu testin birinci aşamasında yüzde değerler üzerinden hesaplamalar yapılmış ve ikinci aşamada ise bazı veriler karşılaştırılarak ilişki olup olmadığı araştırılmıştır. İstatistiksel analizde SPSS 8.0 istatistik programı kullanılmıştır.

Bulgular: Çalışmamızda kötü tezahürat ile buna etken olan faktörlerden basının yazdıkları arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Ayrıca maça aileleriyle gidememe nedenleriyle kötü tezahürat arasında anlamlı bir ilişki görülmektedir. Bursaspor'un aldığı yenilgiler sonrasında takımı aleyhine tezahürat yapmalarının dışında fiziksel şiddet ve sahaya yabancı madde atma arasında anlamlılık vardır. Fiziksel şiddete maruz kalma ile buna tepki gösterme arasında anlamlı bir ilişki bulunmasına rağmen bu şiddete maruz kalmama ve tepki göstermeme arasında da anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Bursaspor'un beklentilerine cevap vermemesiyle aleyhte tezahürat yapmama arasında anlamlı ilişki bulunmuştur(.001).

Sonuç: Bursaspor'un taraftar yapısında gelir düzeyinin orta ve ortanın üstünde olması, eğitim seviyesinin yüksek olması, meslek grupları dağılımı içinde işsiz sayısının az olmasının yanı sıra son iki sezonda ligdeki beklentilerde büyük başarıların olmaması ile şehrin 1. Ligdeki tek takımı olması Bursaspor seyircisini diğer takım taraftarlarından ayıran en büyük özellik olarak değerlendirilebilir.

*Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü

**Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi Bilimleri Bölümü

PROFESYONEL FUTBOL TAKIM YÖNETİCİLERİNİN TEKNİK DİREKTÖR SEÇİMİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

KAVLAK F.*, KOÇAK S.*

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, Türkiye profesyonel futbol liglerinde mücadele eden kulüplerin teknik direktör seçiminde kullandıkları kriterleri ortaya çıkarmaktır.

Çalışma kapsamında, Türkiye 1.,2. ve 3. Profesyonel liglerinde 1999-2000 sezonunda yer alan 202 takıma teknik direktör seçiminde kullandıkları kriterleri belirlemek amacıyla Forman (1995) tarafından geliştirilen "Forman Antrenör Seçimi Anketi" nin Türkçe versiyonu posta ile gönderilmiştir. Bunlardan 37 tanesi (%18.3) geri dönmüş ve değerlendirmeye alınmıştır. Ankette yöneticilerin teknik direktör seçimlerini etkilemesi muhtemel 20 faktör liste halinde verilmiş, ilgili yöneticinin bu faktörlerden kendisi için en önemli 10 tanesini, önem sırasına göre, 1'den başlayarak 10'a kadar derecelendirmesi istenmiştir. Yöneticilerin derecelendirdikleri 10 faktör dışındaki faktörlere, en önemsiz faktör kabul edilerek, 20 puan verilmiştir. Anket sonuçlarının değerlendirilmesinde, her faktörün geri dönen anketlerde elde ettiği puanların toplamı, geri dönen anket sayısına bölünmüş ve bu işlem sonunda en küçük puan ortalamasına sahip faktör yöneticilerin teknik direktör seçiminde en fazla önem verdikleri faktör olarak kabul edilmiştir.

Çalışmanın sonuçlarına göre, *teknik direktörün karakteri, teknik direktörlük özellikleri ve disiplini sağlayabilme özelliği* en çok önem verilen ilk üç kriter olmuştur. Öte yandan en az önem verilen üç kriter ise; *teknik direktörün dış görünümü, değer yargıları ve referans* olmuştur.

Çalışmadan elde edilen en ilginç sonuç, basında sıkça gündeme gelen ve futbol kamuoyunda yaygın olarak düşünülen, siyaset adamlarının ve yerel yöneticilerin tavsiyelerinin teknik direktör seçiminde etkili olduğu savının desteklenmemiş oluşudur; bu faktör takımlar tarafından en önemsiz kriter olarak belirtilmiştir.

*Orta Doğu Teknik Üniversitesi

FUTBOL VE DİĞER BRANŞLARI SEÇEREK YETENEK SINAVINI KAZANAN ÖĞRENCİLERİN ÇEŞİTLİ PARAMETRELERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

TOKER F.*, DOĞAN M.*, DOĞAN A.*

ÖZET

Bu çalışmada, Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü, Örgün 1. ve 2. Eğitimi kazanan öğrencilerden futbol branşından sınava girenlerle, diğer branşlardan sınava giren öğrencilerin, branş-sürat-dikey sıçrama-esneklik-dayanıklılık sınavından aldıkları puanları ile sınavın sonunda elde ettikleri genel sıralamadaki başarı puanları karşılaştırılmıştır.

Elde edilen verilerin istatistiksel analizinde T testi kullanıldı. Futbol branşından sınava girip Örgün 1. ve 2. Eğitim sınavını kazanan öğrencilerin dayanıklılık ve sınav başarı puanları arasında farklılık bulunmuştur ($p<0.05$). Diğer parametrelerde farklılık bulunmamıştır ($p>0.05$).

* Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü

**EĞE ÜNİVERSİTESİ BESYO GİRİŞ YETENEK SINAVINDA FUTBOL
BRANŞINI SEÇEN ADAYLARLA BASKETBOL VE HENTBOL BRANŞINI
SEÇEN ADAYLARIN FİZİKSEL YETENEK DEĞERLERİNİN
KARŞILAŞTIRILMASI**

KUTLAY E.*, HASLOFÇA E*, HASLOFÇA F*

ÖZET

Çalışma, 17-22 yaş grubunda yer alan 254 erkek denek üzerinde gerçekleştirilmiştir. Deneklerin tamamı , E.Ü. Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu sınavlarına son 3 yılda katılan futbol (n=155) , basketbol (n=67) ve hentbol (n=32) branşlarında 60 ve üzerinde not alan aday öğrencilerdir. Deneklerin;denge-beceri-koordinasyon, esneklik, barfikte kol bükülü asılı duruş (lokal statik kas kuvveti dayanıklılığı) , dikey sıçrama (alaktik anaerobik' güç) , 60 m. sürat ve 1500 m. dayanıklılık test değerleri incelenmiştir. İstatistiksel analizlerde tek yönlü varyans analizi ve Duncan testi kullanılmıştır.

Araştırma sonucunda;denge-beceri-koordinasyon ve esneklik test değerleri, hentbolcülerde diğerlerine göre istatistiksel açıdan anlamlı şekilde ($p<0.01$) iyi bulunmuştur. Dikey sıçrama testinde futbolcuların değerleri diğerlerine göre istatistiksel açıdan ($p<0.001$) düşük bulunmuştur. Buna karşın futbolcu, basketbolcu ve hentbolcülerin barfikte kol bükülü asılı duruş, 60 m. sürat ve 1500 m. dayanıklılık koşusu test değerleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.

Araştırma sonuçları, futbolcuların antrenmanlarında, koordinatif yeteneklerle sıçrama çalışmalarına daha fazla yer verilmesinin yararlı olacağını düşündürmektedir.

*Ege Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

17-18 YAŞ GRUBU ALTYAPI FUTBOLCULARINDA BESLENME BİLGİSİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Tekin T.A. *, Sırkent F. **, Topkaya İ. *, Ek R.O. ***, Temoçin S. ***

ÖZET

Sporcu beslenmesi, sporcu ve antrenörlerin yeterince önem vermesi gereken bir konudur. Esasen beslenme, genetik yapı ve uygun antrenmanın yanı sıra sporcunun performansını belirleyen temel etmenlerden birisidir. Alt yapı sporcularında beslenme konusunun daha önemli olduğunu düşünerek bu çalışmayı planladık. Çalışma Aydınspor futbol yapısının bir bölümünü oluşturan 17-18 yaş grubundan 37 sporcuda anket yöntemiyle gerçekleştirildi. Sporculara AD.Ü. Tıp Fakültesi Diyet Uzmanlarının hazırlanan "Besin Tüketim Anket Formu" ile buna ek olarak 35 değişik gıda maddesinin tüketim şeklini ve miktarını belirleyen sorular soruldu. Sporcuların sigara ve içki kullanmama (%94), sabahları düzenli kahvaltı yapma (%89), öğün sayısı gibi konularda bilinçli olmalarına karşın hangi gıdayı ne kadar almaları gerektiğini bilmedikleri ortaya çıktı. Sporcuların %35 i beslenme bilgilerinin yeterli olmadığını belirttiler.

Sonuç olarak; öncelikle alt yapı düzeylerinden başlayarak sporcuların beslenme konularında bilgilendirilmeleri gereği ortaya çıktı.

*AD.Ü. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

** ADÜ Tıp Fakültesi Diyet Uzmanı

***ADÜ Tıp Fakültesi Fizyoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

TEMEL HAZIRLIK DÖNEMİNDEKİ FUTBOLCULARIN SEÇİMİNDE STANDART DEĞERLENDİRME TABLOLARININ OLUŞTURULMASI

KIZILET A.*, COŞAN F.*

ÖZET

Araştırmanın Amacı: Türk futbolundaki gelişmeler ve uluslar arası başarılarının ancak kalıcı olmasıyla önem taşıyacağı düşüncesindeyiz. Spor alanında kalıcı başarı ilgili spor dalına aday çocuk ve gençlerin doğru seçilmesiyle ve yetiştirilmesiyle sağlanır. Değişik spor disiplinlerinin ihtiyaç duyduğu ve ön planda değerlendirdiği fiziksel yetenek ve beceri çeşitleri farklıdır. Bu itibarla ülkemizde de futbolcu seçiminde kullanılabilecek fiziksel ve teknik normların belirlenmesi ve yol gösterici olması önem taşımaktadır. Çalışmamızda; futbolcu seçiminde ve değerlendirilmesinde ihtiyaç duyulan normların belirlenerek antrenörlere yol göstermesi amaç olarak düşünülmüştür.

Testler ve Ölçümler: Örneklem evreni olarak tespit edilen 10-11-12 yaşlarındaki 400 futbolcu adayı belirlenmiş 6 teste alınmıştır. Bu testler sırasıyla 30 m. sprint, durarak uzun atlama,, sağlık topuyla taç atışı, 200/500 m. koşular, top sürme- kaleye şutlar şeklindedir. Sporcu seçiminde teşhis, kontrol ve değerlendirme sistemi Sigma Martin metoduna dayanılarak hazırlanmıştır.

Sonuç: Sigma Martin metoduna dayanılarak yapılan istatistik değerlendirme sonucunda 10-11-12 yaşındaki futbolcu seçimi için spor hazırlığı, teşhis ve değerlendirme normları standart değerlendirme tablosu haline getirilerek antrenör adaylarının kullanımına sunulması düşünülmüştür. Ülke çapında yapılacak bir projenin pilot çalışması olarak yapılan ölçümler ve standart değerlendirme tablosu yapılacak eleştiriler ışığında geliştirilmesi düşünülmektedir.

*M.Ü. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

GENÇLERBİRLİĞİ PAF TAKIMINDAKİ 15 OYUNCUNUN SAĞA VE SOLA YAPTIKLARI PENALTI VURUŞLARINA İLİŞKİN BAZI BİYOMEKANİK PAREMETRELERİN 3 BOYUTLU ANALİZİ

ÖZEN Ö.*, ÖZKARA A.*, AŞÇI A.*

ÖZET

Futbolda penaltı vuruşunda verimi belirleyen faktörlerin topa yaklaşma ve vuruş anında yapılan hareketler olduğu bilinmektedir. Bu eylem sırasında verimi belirleyen faktörlerin hangisinin penaltı atışındaki verimi ağırlıklı olarak belirlediği tartışılan sorunlardan birisidir. Bu bağlamda; bu çalışmada Gençlerbirliği PAF takımındaki 15 oyuncunun ayak içi ile iki farklı yöne yaptıkları penaltı vuruşlarında, vuruş öncesi son adımdan vuruş anına kadar olan evrede futbolcuların hareketlerine ilişkin bazı biyomekanik parametrelerin incelenmesi amaçlanmıştır.

Antrenman ortamında penaltı atışlarını yapan 15 oyuncudan (yaş=19.28±1.36, boy=1.75.27±4.40, v.a=67.80±4.02) kalenin 2 farklı köşesine vuruşlar yapmaları istenmiş ve isabetli 2 vuruşları değerlendirmeye alınmıştır. Vuruş öncesi son adım ve vuruş sırasında vücut üyelerinin hareketleri ile topun çıkış hızı 3 boyutlu görüntü analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Görüntüler 2 kamera kullanılarak kayıt edilmiş ve bilgisayarda APAS (Ariel Performans Analysis Sistem) paket programı ile değerlendirilmiştir.

İncelenmeye alınan penaltı vuruşlarında vuruş öncesi son adım ve vuruş anındaki hareketlerin vuruş yönüne göre farklılık göstermediği gözlenmiştir. VAM (Vücut Ağırlık Merkezi)yatay hızının vuruş yönüne göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark gösterdiği ($p<0.05$) görülmüştür.

Elde edilen sonuçların bu konuda yapılacak çalışmalarda değerlendirilebileceği düşünülmektedir.

*Başkent Üniversitesi /B.E.S.M./ ANKARA

**Hacettepe Üniversitesi/ Spor Bilimleri Teknik Yüksekokulu

FUTBOLCULARDA STRES VE BOŞ ZAMAN DEĞERLENDİRME ETKİNLİKLERİ

AKYÜZ M.Y.*, TUNÇEL Z.**, TUNÇEL E.**

ÖZET

Amaç: Bu araştırmanın temel amacı bir grup futbolcunun stres durumu ile boş zaman değerlendirme etkinliklerini irdelemektir.

Yöntem: Araştırmaya 2. Lig 5. Grupta yer alan 9 takımdan 177 futbolcu alınmıştır. Araştırmada bilgi toplama araçları olarak Leighton tarafından geliştirilen ve Baltaş(1981) tarafından uyarlanan "Stres Düzeyi Ölçeği" ile araştırmacılar tarafından geliştirilen "Boş Zaman Değerlendirme Anketi" ve "Bilgi Formu" kullanılmıştır. Veriler E.Ü. Bilgisayar Mühendisliği Bilgi İşlem Merkezinde değerlendirilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde frekans, yüzde, aritmetik ortalama, χ^2 gibi istatistikler yapılmıştır.

Bulgular: Stres düzeyi bakımından örnekleme alınan futbolcuların yarısı kadarının (%44.6) normal, %41.2'sinin sınırda yani strese eğilimli ve %10.2'sinin de uyum güçlüğü gösterme düzeyinde olduğu saptanmıştır. Futbolcuların stres düzeyleri kulübe, yaşa, eğitim ve medeni duruma göre de anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Stres düzeyleri boş zaman etkinlikleri tek tek incelendiğinde sadece TV izleme değişkeninde grupların farklılaştığı belirlenmiştir. Futbolcuların boş zaman etkinliği olarak birinci sırada arkadaş ziyaretine gittikleri; ikinci sırada ise TV izledikleri saptanmıştır. Söz konusu strese sokan stresörlerin başında futbolda başarısız olmak ve ekonomik yetersizlikler gelmektedir. Bunların yönetimle ilgili sorunlar izlemektir. Futbolcuların streslerini atmak için ise birinci sırada sinema ve TV izledikleri, ikinci sırada gezme etkinliklerine başvurmaktadırlar. Bunun yanında yenilgi ile biten bir maçtan sonra yalnız kalma, uyuma ve unutmaya çalışma davranışları gösterdikleri belirlenmiştir.

*Ege Üniversitesi Eğitim Fakültesi/İZMİR

**Ege Üniversitesi BESYO/İZMİR

AMATÖR FUTBOLCULARIN İYİ ANTRENÖR ANLAYIŞLARI

ACET M.*, GÖRAL M.*, YAPICI A.K.*

ÖZET

Amaç: Bu çalışmanın amacı; amatör futbolcuların iyi antrenör anlayışlarını ortaya çıkartarak nasıl bir tip antrenör ile çalışmak istediklerini, mevcut antrenörleri nasıl değerlendirdiklerini ve antrenör-futbolcu ilişkisini nasıl olması beklediğini tespit etmektir.

Yöntem: 1999-2000 Futbol sezonunda 475 futbolcuya anket çalışması uygulanarak, (1. ve 2. Amatör Kümede üst sıralara oynayan takımlar değerlendirmeye alınmıştır.) Kütahya, Manisa, Antalya, Ankara Gençlerbirliği B Genç, Mersin, Eskişehir, Afyon illerindeki takımlar araştırmanın evreni içerisine alınmıştır. Anketler bizzat anketörler tarafından yapılmış. Bilgisayarda tablo haline getirilerek yorumlamaya geçilmiştir.

Sonuç: Anketin sonuçlarından elde edilen verilere göre; araştırma grubunun daha çok (24-27) yaş grubu arasında oldukları, %47'lik bir çoğunluğun lise mezunu, %29'luk bir oranında üniversite mezunu olduğu, futbola yönelmede ise %42 oranında çevrenin etkili olduğu tespit edilmiştir.

Sporcuların ve takımın başarısında antrenörün çok etkili olmadığını, antrenörlerin; teknik ve taktik bilgilerinin iyi olduğunu, yönetim şekli de memnun olduklarını kısmen memnun olmayanlar ise antrenörlerin; duygusal davrandıklarını tecrübesiz ve sporcu psikolojisinden tam olarak anlayamadıklarından şikayetçi olduklarını ifade etmişlerdir.

Sporcuları motive ederken daha çok moral verici konuşmalar yaparak (%52) ve güven vererek müsabakaya hazırladıklarını (%40) kazanılan ve kaybedilen bir müsabakadan sonra, antrenörlerin davranışlarında da kısmen de olsa olumsuz oldukları ve bu olumsuzlukta, başka bir kimliğe büründüklerini, çok bağırdıklarını ve sadece ceza olarak ta antrenman yaptıklarını belirtmişlerdir. Fakat yine de futbolcuların antrenörlerini sevdiklerini ve kendilerine güven sergiler bir yapıda olduklarını, antrenman dışında antrenörün sporcular ile daha fazla ilgilenmeleri gerektiğini, özel yaşantılarında da problemlerini çözücü davranışları ve dolayısıyla daha fazla dialogta olmak istediklerini ifade etmişlerdir. Sporcular, antrenörlerini genel anlamda sevdiklerini belirtmişlerdir. Futbolcu, antrenör ilişkilerinde dialogun (antrenman ve antrenman dışı) üst düzeye oluşması, her iki taraf ve takımın başarısı için de iyi olabileceği tespit edilmiştir.

*Dumlupınar Üniversitesi BESYO/KÜTAHYA

FUTBOLDA SPONSORLUK STRATEJİLERİ

TAŞKIRAN Y.*, GÖNENER A.*

ÖZET

Günümüz dünyasının en çekici oyunlarından biri olan futbol eğer geleceğini garanti almak istiyorsa, sponsorluk sistemine daha çok sarılmak zorunda görünüyor. Globalleşen ticaret, reklam sayesinde sportif organizasyonlardan giderek uzaklaşmaya başlarken, geçmişte futbolla uğraşmış kişilerin şirketlerin üst düzey yönetiminde profesyonel ya da CEO sıfatı ile çalışmaları sözü edilen handikapı bir ölçüde aralamaktadır.

Uğruna kavgalar, kayıplar ve savaşlar çıkarılan bu oyunu yakın planda bekleyen en önemli tehlike, sponsorların futbola olan ilgilerinin bitme noktasına gelmesidir. Dünyayı saran genel ekonomik kriz, ülkelerin cari harcamalarının kontrolsüz biçimde artması, artan vergi oranları, işsizliğin kontrol edilememesi, sosyal güvenlik sistemlerinin çöküşü, yüksek enflasyonun getirdiği sorunlar futbol yöneticilerinin önünde duran risk faktörlerini oluşturmaktadır.

Futbol, var olmasını büyük oranda sponsorlara bağlamış durumdadır. Sponsorların parasal desteğine karşılık onlara dönüşü, beklenenden az düzeylere inmiş olması için bir başka boyutudur. İmaj yaratarak kaliteli bir ürün ile özdeşleştirme çabaları bir ölçüde başarılı olmaktadır.

Çok tüketilmesi beklenen bir içecek, binilmesi sosyal statü göstergesi olan otomobil, giyilmesi ile aristokrasiye geçişte bir adım olabilir görüşü ile yola çıkılırsa bunun iki tarafa getirisi götürceklerinden daima azdır.

Bu çalışmada, futbolda kullanılan sponsorluk yöntemleri tartışılacak, doğru ve planlı bir programa sahip futbol organizasyonlarının kazanımları tartışılacak (2002 ve 2006 FIFA Dünya Kupaları), buradan elde edilen deneyim ve bulgularla gelecekteki sponsorluk stratejileri aktarılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Futbol, sponsorluk, strateji

* Kocaeli Üniversitesi BESYO/KOCAELİ

TALİMCİLER A.*

ÖZET

Futbol, tüm dünyada sosyolojik bir hareket olarak ortaya çıkmış ve kitlelerin dili haline gelmiştir. Futbol tek bir çerçeveye yerleştirilemeyecek kadar kapsamlı bir spor dalıdır. Futbol olgusu oynanan maçın ötesinde anlamları bünyesinde taşımaktadır. Maçın oynandığı stadyum, tıpkı kitlesel temsiliyetlerde yaşanmakta olduğu gibi kitlelerin anlam dünyalarında geçişkenliğe izin verilen yerler olduğu içindir ki futbol, asla sadece futbol değildir.

Kitleler, futbol aracılığı ile kimlik edinme ve aidiyet duygusu hissetmelerinin yanı sıra içinde yaşadıkları dünyanın olumsuzluklarına karşı duymuş oldukları tepkileri de dile getirme fırsatını yakalamışlardır. Futbol, şiddeti, öfkeyi, sevinci ve neşeyi içinde taşıdığı için incelemeyi ve üzerinde düşünülmeyi gerektiren bir yapıya sahiptir. Ünlü İngiliz futbol adamı Bill Shankly'nin dediği gibi; "futbol her şey değildir, ondan da önemli bir şeydir". Futbolun nasıl olup da dünya üzerinde bu kadar çok insan tarafından ilgiyle izleniyor olması bile başlı başına sosyolojik bir değerlendirmeyi gerektirmektedir.

Bu çalışmada amacımız; futbolun diğer spor dallarına göre neden daha çok kişi tarafından takip edilmekte olduğu sorusundan hareketle, futbol taraftarlığı aracılığı ile elde edilen kimlik, aidiyet ve grup içi dinamiklerin kitleler üzerinde nasıl etkiler yarattığını ve bunun yanı sıra özellikle futbol-milliyetçilik ilişkisinin nasıl kurulduğu ve geliştirildiği üzerinde durulacak ve Galatasaray'ın UEFA şampiyonluğuna giden yolda oynadığı müsabakalardan örnekler verilmek suretiyle bu ilişkilerin boyutları üzerinde durulacaktır.

*Ege Üniversitesi/ Edebiyat Fak. Sosyoloji Bölümü/İZMİR

AYDIN İLİNDE FARKLI SOSYAL TABAKALARA MENSUP AİLELERİN İLKÖĞRETİM ÇAĞINDAKİ ÇOCUKLARIN YÖNELMELERİNİ İSTEDİKLERİ SPOR BRANŞLARINDA FUTBOLUN YERİ

TOPKAYA İ.*, TEKİN T.A.*

ÖZET

Genel bir hipotez olarak, amatör ya da profesyonel bağlamda futbol oynayan kişilerin sosyal profillerine bakıldığında, bunların ekonomik açıdan alt ya da orta sosyal tabakalara mensup, popüler (yaygın) kültür içinde yer alan, vasat bir eğitim düzeyine sahip kişilerin oldukları genel ve yaygın bir görüştür.

Bu noktadan hareketle, bu çalışmanın asıl amacı, "futbolcu" kimliği taşıyan kişilerin futbolcu olmalarında, alt ve orta tabakaya mensup olan ailelerin tutumlarını ortaya koymaktır.

Çalışma, Aydın merkezinde farklı sosyal çevrelerde bulunan altı ilköğretim okulunda okuyan öğrencilerin velileri üzerinde gerçekleştirilmiştir. Her okuldan tesadüfi örneklem yöntemiyle seçilen 35 öğrencinin velilerinden hazırlanmış soru formlarını cevaplandırmaları istenmiştir. 210 soru formundan 180 tanesi değerlendirmeye alınmıştır. Uzman görüşü alınarak hazırlanan soru formu, sosyal tabakalaşma kriterlerinden olan dört soru ile değişik tabakalara mensup velilerin, çocuklarının spor branşlarına yönelmeleri ile ilgili tutumlarını ortaya koyabilecek oniki sorudan oluşmuştur.

Araştırmanın bir ön çalışma niteliği taşıması nedeniyle, elde edilen veriler sadece sosyal tabaka göstergesi olarak kabul edilen dört soru ile spor branşlarına yönelmedeki tutum arasında bir ilişki açısından değerlendirilmiştir. Buna göre, çocukların spor branşlarına yönelmelerinde, ailelerin mensup oldukları sosyal tabaka profilleri önemli rol oynarken, futbola yönelmenin tek başına bir sosyal tabakaya mensup olmakla açıklanamayacağı, sosyal tabakaya ait aileye mensup olmakla açıklamanın daha doğru bir yaklaşımla olacağı söylenebilir.

*Adnan Menderes Üniversitesi BESYO/AYDIN

SPORDA PERFORMANS VE ŞANS FAKTÖRÜ

KÜÇÜK V.*

ÖZET

Performans sporunda, sporcunun amacı; yaptığı sporda başarılı olmak, bu başarıyı devam ettirmek ve daha iyi hale getirmektir. Bu amaç için, sahip olduğu tüm özelliklerini (fiziksel, zihinsel ve duygusal) harekete geçirebilmeli ve hedefe yönlendirilmelidir.

Sporda başarıyı etkileyen faktörler, iç faktörler ve dış faktörler olarak iki gruba ayrılır. Dış faktörler çevreden kaynaklanır. İç faktörler ise sporcudan kaynaklanır.

Araştırmamızın amacı; sporcunun sahip olduğu iç faktörlerden psikolojik özelliklerin özellikle şans (uğur) faktörünün sporcu performansı üzerindeki etkisini araştırmaktır. Çalışmaya Kütahya ilindeki 1. Amatör Kümeye futbol oynayan 120 sporcu katılmıştır.

Deneklerin yaş, eğitim durumu, spor yapma yılları ağırlıklı olarak sırası ile 15-18, lise, 5-9 şeklindedir.

Çalışmanın sonucunda deneklerin %30'u sportif performansın elde edilmesinde şans (uğur) faktörüne inandıklarını, %45'i müsabaka öncesinde kendilerine şans getireceğine inandıkları bazı davranışlarda bulunma ihtiyacı hissettiklerini belirtirken, deneklerin yaklaşık %40'ı şans (uğur) faktörünün bütün lig müsabakalarında etkili olduğu belirtmişlerdir.

Bunun yanında çalışmamıza katılan deneklerin büyük çoğunluğu, sportif performanstaki en büyük şanssızlığı sakatlık ve motivasyon yetersizliği olarak değerlendirmektedir.

* Dumlupınar Üniversitesi BESYO/KÜTAHYA

KARTLAR VE RENKLER: FRANK VE GLOVICH'IN ÇALIŞMALARININ TEKRARI

TIRYAKI Ş.*, TIRYAKİ S.*

ÖZET

Frank ve Glovich (1988), sporcunun giydiği forma renginin onun davranışlarıyla ilgili bir ipucu verip vermediğini araştırmışlardır. Bir başka ifade ile Amerikan Profesyonel Futbol ve Hokey Liginde siyah forma giyen takımların giymeyen takımlardan daha saldırgan olup olmadıklarını araştırmışlardır. Yazarlara göre siyah renk negatif çağrışımlar yapmakta ve şeytan, ölüm ve kötülüğü çağrıştırmaktadır. Çalışmaları, formalarında siyah renk bulunan takımların bulunmayan takımlara göre hakemler tarafından daha fazla cezalandırıldığı ve hakemlerin formalarında siyah renk bulunan takımların savunma oyuncularının hareketlerini algılamada bir yanlılığa sahip olduklarını ortaya koymuştur.

Bu çalışmada da 1995-1996 sezonundan başlayarak 1999-2000 sezonuna kadar olan beş sezonluk bir dönemde Türkiye 1. Futbol Liginde formasında siyah renk bulunan takımlarla bulunmayan takımların gördükleri sarı ve kırmızı kartlarla (ceza), kullandıkları penaltılar (savunmada hakemlerin yanlılığı) karşılaştırılmış, elde edilen bulgular kültürel olgular da göz önünde bulundurularak tartışılmıştır.

*Mersin Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu/MERSİN

POSTER BİLDİRİLERİ

-Futbol Okulunda Temel Futbol Eğitimi Alan Çocuklar İle Temel Futbol Eğitimine Yeni Başlayan Çocukların Motorik ve Futbol Beceri Özellikleri Yönünden Karşılaştırılması

S. BOZKURT, Ç. TİRYAKİ, F. İBRADİ

-Küreselleşme Bağlamında Spor Medyası ve Futbol Üzerine Kuramsal Boyutlu Bir Deneme
İ. TOPKAYA

-A Lisans Futbol Çalıştıncılarının Sporcu Beslenme Bilgi Düzeylerinin Değerlendirilmesi

N.H. KORKMAZ, A.APAYDIN, A.DOĞAN, S.PAKER

-Futbolcular İle Basketbolcuların Beslenme Bilgi Düzeylerinin Karşılaştırılması

N.H.KORKMAZ, A.APAYDIN, A.DOĞAN, S.PAKER

-1-5 Yıl Deneyimli Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Futbol Konusundaki Görüşleri

F.TOKER, A. APAYDIN, Z.A. ACAR, S. ÖZTOPRAK

-Futbol Antrenörlerinin Spor Psikolojisi Hakkındaki Düşüncelerinin Analizi (Mersin İli Örneği)

T. TOROS, Ü.YETİM

-Ankara'daki Farklı Kategorilerdeki Futbol Antrenörlerinin, Antrenör Eğitimi Konusundaki Görüşlerinin İncelenmesi

E.CANIMOĞLU, S. MÜNİROĞLU

-Farklı Liglerde Mücadele Eden Profesyonel Futbol Takımları Sporcularının Somatotip Özellikleri Üzerine Bir İnceleme

F. RAMANLI, S. MÜNİROĞLU

-Almanya'da Futbol – Televizyon Arasındaki İşbirliği ve Bağımlılıklar

N. CERRAHOĞLU

-Futbolcuların Sürat, Esneklik, Dikey Sıçrama ve Durarak Uzun Atlama Özelliklerinin İncelenmesi

A ABAY, S. MÜNİROĞLU

-Türkiye Profesyonel Futbol Liglerinde Mücadele Eden Takımların Alt Yapı Antrenörlerinin Yetenek Seçim Kriterleriyle İlgili Görüşlerinin İncelenmesi

H. H. GÜRKAN, S. MÜNİROĞLU

-Futbol Maçı Sırasında 12-13 Yaş Gurubu Çocukların Kalp Atımları ve Katettikleri Mesafelerin Analizi

N. ENİSELER, M. OĞUZ, S. MENTEŞ, H. VURGUN, M. ÇOLAKOĞLU

-Farklı Futbol Antrenmanları ve Bir Futbol Müsabakası Sırasında Futbol Oyuncularının Kalp Atımı Olarak Yanıtları

N. ENİSELER

-Bir I. Lig Futbol Takımı Futbol Oyuncularının Sezon Öncesi Sprint, Sıçrama ve Kuvvet Değerleri

N. ENİSELER, H. VURGUN, M. ÇOLAKOĞLU, M. ALTUN

-Türkiye Futbol Federasyonu Yapısı ve İşleyişi

M. AKDENK

-Türkiye'de Üstün Yetenekli ve Kabiliyetli Futbolcu Eğitimi Programı

M. AKDENK

-Türkiye'de Futbol ve Spor Kulüplerinin Yapısı ve İşleyişi

M. AKDENK

-Futbolda Masaj, Akupressür ve Hareketle Eğiti de Programlar, Kurslar, Okullar ve Üniversiteler

M. AKDENK

-Türk Futbolunda Eleman Yetiştirme Modelleri, Ekolü ve Planlaması

M. AKDENK

FUTBOL OKULUNDA TEMEL FUTBOL EĞİTİMİ ALAN ÇOCUKLAR İLE TEMEL FUTBOL EĞİTİMİNE YENİ BAŞLAYAN ÇOCUKLARIN MOTORİK VE FUTBOL BECERİ ÖZELLİKLERİ YÖNÜNDEN KARŞILAŞTIRILMASI

BOZKURT S. *, TİRYAKİ Ç. *, İBRADİ F. **

ÖZET

Bu araştırmada haftada iki gün ve 150 dk olmak üzere 10 aylık temel futbol eğitimine katılan çocuklar ile temel futbol eğitimine yeni başlayan aynı yaş grubundaki çocukların bazı motorik ve futbol beceri özellik ölçümlerinin yapılarak verilerin belirlenmesi ve grupların ölçülen özellikler yönünden karşılaştırılması amaçlanmıştır.

Araştırmaya İstanbul Galatasaray Spor Kulübü Futbol Okulundaki 8 yaş gruplarından toplam 22 çocuk denek olarak katıldı. Ölçümler İstanbul Galatasaray Spor Kulübü Florya Metin Oktay Tesislerinde yapıldı.

Araştırmada deneklere fiziksel özelliklerinin belirlenmesi için boy uzunluğu ve kilo ölçümleri, motorik özelliklerin belirlenmesi için dikey sıçrama, durarak uzun atlama ve mekik koşusu test ölçümleri, futbol beceri özelliği için 18,30 m top ile slalom test ölçümü uygulanmıştır.

Elde edilen veriler SPSS for windows paket programında analiz edildi. Araştırmada elde edilen verilere göre yapılan korelasyon analizinde grupların ölçülen değerleri arasında artı yönde bir ilişki bulunamamıştır. Temel futbol eğitimine katılmış olan grubun temel futbol eğitimine yeni başlayan gruba göre; uzun boylu ve az kilolu oldukları, durarak uzun atlama testinde %6.91, dikey sıçrama testinde % 7.13, 18,30 m top ile slalom testinde % 5.26, mekik koşusu testinde %1.11 oranında daha iyi oldukları, oturarak uzanma testinin açıl ve cm. cinsinden değerlendirilmesinde ise düşük düzeyde oldukları saptanmıştır.

* Marmara Üniversitesi BESYO

** Galatasaray Spor Kulübü

KÜRESELLEŞME BAĞLAMINDA SPOR MEDYASI VE FUTBOL ÜZERİNE KURAMSAL BOYUTLU BİR DENEME

TOPKAYA İ.*

ÖZET

Sporun evrenselliği ile medyanın evrenselliği küreselleşmenin belki de en can alıcı dayanaklarından birisini oluşturmaktadır. Küresel bir ticaret anlayışının uzantısı olan çok uluslu şirketler ve tekelci anlayış, medyanın işlevselliği ile perçinlenirken, spor medyası da, özellikle futbolun kitleselliğini çok iyi kullanarak üstüne düşeni yapmaktadır.

Küreselleşme ticari, teknolojik ve bilgi hegemonyasını elinde tutan egemen, emperyalist devletlerin yeni ideolojisi olurken, bu ideolojiyi süsleyen, onu görsel ve estetik kılan spordan, özelliklede futboldan çok yararlanmaktadır. Futboldan yararlanırken onu yeniden biçimlendirme ve onu tam anlamıyla ticari bir araç olarak kullanma becerisini de göstermektedir.

Medya, yeni dünya düzeninin adı olan küreselleşmenin getirdiği uluslararası pazarda, futbolu, üretilen ve tüketilen "gösteri" haline getirirken futbolcuyu da üretilen ve tüketilen "aktör" e dönüştürür.

Medya, futbola hükmederken, onu tüketici kitleye mal olarak sunmaktan öte, tüketici kitleyi üretilecek olan mala göre biçimlendirmektedir. Dolayısıyla futbol seyircisi tüketen olduğu kadar hangi futbolu tüketeceğini küreselleşmenin öncü kolu medyadan öğrenmektedir. Günümüzde medya örneğin Türkiye'de futbol adına, futbol için kendi yorumcu tiplerini oyuncu tiplerini, kendi futbol adamlarını yaratmış, izleyicileri de sunulanın dışında başka bir şey talep etmemeye sevk etmiştir.

* Adnan Menderes Üniversitesi BESYO

A LİSANS FUTBOL ÇALIŞTIRICILARININ SPORCU BESLENME BİLGİ DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

KORKMAZ N.H. *, APAYDIN A. *, DOĞAN A. *, PAKER S. **

ÖZET

Amaç: A Lisans futbol çalıştırıcı kursuna katılan, ($x = 31.5 \pm 3.32$ yıl), 30 erkek çalıştırıcının sporcu beslenme bilgi düzeyleri ve beslenme konusunda yararlandıkları kaynakları belirlemek amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırmaya yaşları 29 ile 41 arasında değişen ($x = 31.5 \pm 3.32$ yıl), 30 erkek çalıştırıcı gönüllü olarak katılmıştır. Araştırmamıza katılanlara 25 soru içeren "doğru-yanlış" şeklinde yanıtlamaları istenen bir anket formu verilmiş ve değerlendirilmiştir.

Bulgular: Anket formuna verilen doğru yanıt sayısı oranı %56 olarak belirlenmiştir. Bu oran daha önce elde edilen araştırma sonuçlarından daha yüksektir. Antrenörlerin genellikle karbonhidratlarla ilgili sorularda doğru yanıt verdikleri tespit edilmiştir. Araştırmamıza katılan A Lisans çalıştırıcılarının sorulara doğru yanıt vermeleri, bir kısmının daha önce katıldıkları kurslarda beslenme bilgisi aldıklarını göstermektedir. Yine anketimize doğru yanıt sayısının fazla olması, A Milli Takım düzeyinde futbol oynamış kursiyerlerin profesyonel düzeyde mesleklerinin gereği yeterli beslenme bilgisine sahip olmalarından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Sonuç: Araştırmamızda elde edilen sonuç, futbol antrenörlerinin beslenme bilgi düzeylerinin arttığını ortaya koymaktadır. Antrenörünü kendisine örnek alan ve bilgi kaynağı olarak gösteren genç sporcuların, bilinçli olarak beslenmesi için, antrenörlerin bu konuda daha fazla bilgi almaları sportif başarı için önem taşımaktadır.

* Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü

** Serbest Diyetisyen

FUTBOLCULAR İLE BASKETBOLCULARIN BESLENME BİLGİ DÜZEYLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

KORKMAZ N.H. *, APAYDIN A.*, DOĞAN A.*, PAKER S.**

ÖZET

Amaç: Bu araştırma, futbolcular ile basketbolcuların beslenme bilgi düzeylerini saptamak ve her iki grup arasındaki farkı ortaya koymak amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Araştırmamıza Bursa bölgesinde bulunan, yaşları 16-24 ($x = 21.5 \pm 0.3$) arasında değişen 32 basketbolcu ve futbolcu katılmıştır. Deneklerin beslenme bilgi düzeylerini belirlemek için bir anket düzenlenmiş, doğru cevaplar değerlendirilmiştir.

Bulgular: Araştırmamıza katılan basketbolcuların beslenme bilgi düzeyleri incelendiğinde % 52.3 oranında sorulara doğru yanıt verirken, futbolcuların % 60 oranında sorulara doğru yanıt verdiği bulunmuştur. Basketbolcular "sporcu beslenme bilginiz var mı?" sorusuna "yok" yanıtını verirken, futbolcular aynı soruyu "var" şeklinde yanıtlayıp bilgi kaynakları olarak da eski sporcuları ve antrenörlerini göstermişlerdir.

Sonuç: Basketbolcularla futbolcuların beslenme bilgi düzeyleri karşılaştırıldığında, futbolcular lehine çıkan sonuç, araştırmamıza katılan futbolcuların sporcu beslenmesi konusunda daha duyarlı davrandıklarını ve antrenörlerinin de bilgi aktarımı konusunda daha dikkatli olduğunu ortaya koymaktadır.

* Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü

** Serbest Diyetisyen

1-5 YIL DENEYİMLİ BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN FUTBOL KONUSUNDAKİ GÖRÜŞLERİ

TOKER F. *, APAYDIN A. *, ACAR Z.A. *, ÖZTOPRAK S. *

ÖZET

Bu çalışma, çeşitli il ve ilçelerde görev yapan 1-5 yıl deneyimli 51 beden eğitimi öğretmeninin futbol konusundaki görüşlerini belirlemek için yapılmıştır.

Verilerin elde edilmesi için anket uygulaması yapılmış olup, veriler istatistiksel olarak değerlendirilmiştir.

Beden eğitimi öğretmenlerinin görüşlerine göre, Türkiye'de futbolun Avrupa ülkelerine göre yetersiz olduğunu, hakemlerin oyun kurallarını iyi yorumlayamadıklarını, seyircilerin küftmelerinin olumsuzlukların başında yer aldığını belirttiklerini ve müsabakaları teknik analiz yaparak izlediklerini söyleyebiliriz.

Anahtar Kelimeler: Futbol, Beden Eğitimi Öğretmeni

* Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü

FUTBOL ANTRENÖRLERİNİN SPOR PSİKOLOJİSİ HAKKINDAKİ DÜŞÜNCELERİNİN ANALİZİ

KORAY KARAGÖZÜ TOROS T.*, YETİM Ü.**

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, Mersin Bölgesinde amatör kümelerde ve alt yapıda futbol antrenörlüğü yapan erkek antrenörlerin spor psikolojisi hakkındaki düşüncelerinin ve görüşlerinin belirlenmesidir. Araştırmaya Mersin Bölgesinde futbol antrenörlüğü yapan 23 erkek (x yaş=35.5) antrenör katılmıştır. Veriler anket formu aracılığıyla toplanmıştır. Antrenörlerin spor psikolojisi hakkındaki görüş ve düşüncelerini belirlemek için hazırlanan anket formuna verilen cevapların değerlendirilmesinde ki-kare testi uygulanmıştır. Antrenörlerin büyük çoğunluğunun (%87) spor psikolojisi hakkındaki düşüncelerinin sadece motivasyon (güdülenme) ile ilgili olduğu gözlenmiştir. Antrenörler "hadi koçum sen yaparsın" "ölümüne oynayın, bu maçı almadan gelmeyin" gibi ifadeler kullanarak güdülenmeyi sağladıklarını düşünmektedirler. Ki-kare analizi sonucu antrenörlerin spor psikolojisi düşüncelerinde anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0.5$). Futbol antrenörlerine spor psikolojisinin önemi ve kavramı ile ilgili bilgilerin kazandırılması için Türkiye'nin değişik bölgelerinde seminerler verilmesi ve antrenörlük kurslarında spor psikolojisini formasyon dersi olarak daha geniş ve ayrıntılı olarak konulması önerilerinde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Spor psikolojisi, futbol antrenörlüğü

*Mersin Üniversitesi/ Beden Eğitimi ve Spor Y.O. Spor Psikolojisi Master Öğrencisi

**Mersin Üniversitesi Fen-Edebiyat Fak. Psikoloji Bölüm Başkanı

ANKARA'DAKİ FARKLI KATEGORİLERDEKİ FUTBOL ANTRENÖRLERİNİN, ANTRENÖR EĞİTİMİ KONUSUNDAKİ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

CANIMOĞLU E. *, MÜNİROĞLU S. *

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, TFF' nun antrenör yetiştirmek amacıyla düzenlediği kurslar için hazırlayarak uyguladığı programlarda; mesleki uygulamalarında belirlenen hedefe ulaşıp ulaşılmadığı, kurs süresinde eğitim içeriğinin amaca ulaşmak için yeterli olup olmadığı hakkındaki görüşlerinin incelenmesine yer vererek, TFF'nun A ve B lisans kademesindeki yürüttüğü antrenör eğitimi değerlendirilmiştir. Araştırmaya Ankara'da bulunan A ve B lisans kategorilerinden 80 antrenör dahil edilmiştir. Araştırma verilerine ulaşmak için anket tekniği uygulanmış, sorular uzman görüşlerine başvurularak toplam 28 sorudan oluşmuştur.

Anketten elde edilen veriler frekans yüzde ve oran karşılaştırılması yapılmış ve yorumlanmıştır. Ayrıca araştırmada antrenörlerin, lisans kategorilerine göre görüşlerindeki farklılıkları tespit etmek amacıyla (t) testi uygulanıp, oran karşılaştırılması yapılmıştır.

Araştırmanın sonucunda ; kurs süresinin ve seçme kriterlerinin yeterli olmadığı, eğitmenlerin ise yeterli olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca kurs programında ders içeriğinin daha geniş ve uygulamaya yönelik olması gerektiği belirtilmiştir.

*Ankara Üniversitesi Beden Eğitimi Spor Y.O.

FARKLI LİGLERDE MÜCADELE EDEN PROFESYONEL FUTBOL TAKIMLARI SPORCULARININ SOMATOTİP ÖZELLİKLERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

RAMANLI F.*, MÜNİROĞLU S.*

ÖZET

Araştırma, Türkiye’de farklı liglerde mücadele eden profesyonel futbol takımlarının, yaş, antrenman yaşı, temel antropometrik parametreleri (vücut ağırlığı ve boy uzunluğu) ve somatotip değişkenleri (endomorfi, mezomorfi, ektomorfi) analiz etmek, oyuncuların mevkisel farklılıklarına göre somatotip değişkenleri incelemek amacıyla yapılmıştır.

Araştırmanın istatistiksel değerlendirmesi, SPSS istatistik programında yapılmıştır. Üç lig grubu arasındaki farklılıkları bulmak için Varyans Analizi, farklılıkların hangi gruptan ya da gruplardan kaynaklandığını tespit etmek için Duncan Testi uygulanmıştır.

Bu çalışmada toplam 132 futbolcuya ölçümler uygulandı. Somatotip değişkenleri, alınan 10 ölçüm doğrultusunda, Heath- Carter somatotip skalasıyla değerlendirilmiş ve 1. Lig oyuncuların somatotip profilleri Ekto-Mezomorf (1.6 ± 0.31 , 3.5 ± 0.99 , 2.7 ± 0.79), 2. Lig Mezo-Ektomorf (1.7 ± 0.30 , 2.9 ± 1.19 , 2.6 ± 0.64), 3. Lig oyuncuların somatotip profilleri ise Mezo-Ektomorf (1.7 ± 0.34 , 3.0 ± 0.99 , 2.7 ± 0.61) olarak gözlemlenmiştir.

Mevkisel değerlendirmeler sonucunda:

Kaleciler: Mezo-Ektomorf (1.7 ± 0.37 , 3.1 ± 1.24 , 2.9 ± 0.61)

Savunma Oyuncuları: Mezo-Ektomorf (1.6 ± 0.28 , 3.0 ± 1.07 , 2.6 ± 0.54)

Orta Saha Oyuncuları: Mezo-Ektomorf (1.7 ± 0.35 , 3.3 ± 1.06 , 2.7 ± 0.79)

Forvet Oyuncuları: Mezo-Ektomorf (1.7 ± 0.31 , 2.9 ± 1.07 , 2.6 ± 0.68)

1., 2. ve 3. lig profesyonel futbol takımlarının somatotip profillerinin karşılaştırılması sonucunda endomorf ve ektomorf değerlerinde üç lig arasında fark yoktur ($p > 0.05$), mezomorf değerlerinde ise 1. Lig, 2. ve 3. ligden farklıdır ($p < 0.05$).

Mevkilere göre bakıldığında kaleci, savunma, orta saha, forvet pozisyonlarında oynayan sporcuların somatotip profillerinde önemli bir fark gözlenmemiştir ($p > 0.05$).

*Ankara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Y.O.

ALMANYA'DA FUTBOL-TELEVİZYON ARASINDAKİ İŞ BİRLİĞİ VE BAĞIMLILIKLAR

CERRAHOĞLU N.*

ÖZET

Futbol ve televizyon ayrılmaz siyam ikizi gibidir, birisi olmadan diğerinin hayatta kalabilmesi çok zordur. Televizyon profesyonel futbolcu için vazgeçilmez, feragat edilmez, finans ve reklam mesajlarının taşıyıcısı, çoğaltıcısı haline gelmiştir. Ancak profesyonel futbol dışında başka hiçbir program ile yüksek derecede reyting oranları elde edilememesi dolayısıyla televizyon da futbola bağımlıdır.

Futbol en iyi reklam aracıdır. Reklamcılıkta amaç bir ürünün mümkün olduğu sıklıkta ve geniş kitlelere duyurmak ve tanıtmaktır. Alman standartlarında mütevazı denilebilecek bir reklam kampanyasında bir ürün ve şirket reklamının yıllık maliyeti 250 milyon DM' ye ulaşmaktadır. Alman 1. Liginde (Bundesliga) oynanan maçlar dünya genelinde 140'dan fazla ülke tarafından (canlı veya banttan) yayımlanmaktadır. Bayer AG Kimya devi (ilaç firması) için bu, değerlendirilebilir bir pazar olarak algılandı ve Leverkusen şehrinde olan firma şehrin takımına sponsor oldu. Bu birliktelik her iki tarafın da memnuniyeti ile devam etmektedir. Uluslar arası faaliyet gösteren şirketler insanların ilgilerini dikkate almak ve onların bilinç altlarına yönelmek durumundadırlar. Bunun en iyi aracı, taşıyıcısı olan futboldur.

Dünya ve Avrupa Şampiyonaları yapılmayan bir yıl olmasına rağmen 1997'de futbol, Alman TV'lerinde 10 kez en fazla seyredilen ilk 20 program arasında yerini almıştır. 1998 yılındaki dünya kupası karşılaşmaları Almanya-ABD, Almanya-Iran ve final karşılaşması olan Fransa-Brezilya maçlarının her birini ortalama 25 milyon kişi izlemiştir. Futboldan başka hiçbir "malla" aynı zamanda bu kadar çok insana ulaşmanın mümkün olmadığı iddia edilmektedir.

Toplam nüfusunun 14 yaş üstü % 62'si (39 milyon insan) futbol ile ilgilendiği, gençlerden spor yapanların % 25'inin futbol oynadığı dev Avrupa ülkesi Almanya'daki televizyon-spor etkileşimini analiz edilip, gelişmeler, beklentiler istatistiksel rakamlarla ilgilenenlere, araştırmacılara, toplum bilimcilerine ve kamuoyu dikkatine sunulacaktır.

*Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü

FUTBOLCULARIN SÜRAT, ESNEKLİK, DİKEY SİÇRAMA VE DURARAK UZUN ATLAMA ÖZELLİKLERİNİN İNCELENMESİ

ABAY A. *, MÜNİROĞLU S. *

ÖZET

Bu çalışmada 1999-2000 sezonu Türkiye 2. ve 3. Profesyonel Ligi ve Ankara 1. Amatör Ligi'nde mücadele eden 3 futbol takımı oyuncularının sürat, dikey sıçrama, durarak uzun atlama ve esneklik gibi bazı fiziksel özelliklerinin belirlenmesi ve bunların karşılaştırılması amaçlanmıştır. Çalışmaya 2. Ligden ASAŞ SPOR (n=20), 3. Ligden ÇORUM SPOR (n=20) ve 1. Amatör Ligden İSTATİSTİK SPOR (n=20) takımlarından toplam 60 futbolcu denek olarak katıldı.

Çalışmada deneklerin yaş, boy, vücut ağırlığı, sürat, esneklik, dikey sıçrama ve durarak uzun atlama ölçümleri yapıldı. ASAŞ SPOR futbolcularının yaş, boy ve vücut ağırlığı ortalamaları sırasıyla; 22.85 ± 4.35 yıl, 181.63 ± 4.21 cm, 72.34 ± 4.26 kg'dır. ÇORUM SPOR futbolcularının yaş, boy ve vücut ağırlığı ortalamaları sırasıyla; 23.78 ± 5.04 yıl, 176.3 ± 5.73 cm, 70.68 ± 5.42 kg'dır. Ankara 1. Amatör Ligi takımlarından İSTATİSTİK SPOR' un yaş, boy ve vücut ağırlığı ortalamaları sırasıyla 24.69 ± 4.26 yıl, 175.12 ± 13.58 cm, 71.78 ± 3.25 kg olarak belirlenmiştir.

Ölçümler sonucunda elde edilen veriler Varyans analizi (ANOVA) metoduyla değerlendirilip, Duncan Testi ile karşılaştırılarak $p < 0.01$ ve $p < 0.05$ ' e göre değerlendirildi.

Yapılan ölçümler sonucunda grupların yaş, vücut ağırlığı, durarak uzun atlama değerleri arasında anlamlı bir fark bulunmazken diğer parametrelerde bazı farklılıklar bulundu. 1. grubun (ASAŞ SPOR) boy ortalaması ile 3. grubun (İSTATİSTİK SPOR) boy ortalaması arasında anlamlı fark görülürken ($p < 0.05$), 2. grubun (ÇORUM SPOR) boy ölçümünde anlamlı bir fark görülmemiştir ($p < 0.01$). sürat değeri göz önünde bulundurulduğunda 1. grup ve 3. grup futbolcuları arasında anlamlı bir fark bulunurken ($p < 0.05$), 2. grup futbolcuların bu değerlerinde önemli derecede fark bulunmamıştır ($p < 0.01$). dikey sıçrama değerleri ele alındığında 1. grup ile 3. grup arasında anlamlı bir farklılık görülürken ($p < 0.05$), ikinci grubun değerleri anlamlı bir fark ortaya koymamaktadır. Esneklik değerleri göz önünde bulundurulduğunda, 1. grup ile 3. grup arasında anlamlı bir fark görülürken ($p < 0.05$), ikinci grubun değerleri anlamlı bir fark ortaya koymamıştır ($p < 0.01$). Bu farkların ASAŞ SPOR lehine olduğu gözlenmiştir.

*Ankara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Y.O.

TÜRKİYE PROFESYONEL FUTBOL LİGLERİNDE MÜCADELE EDEN TAKIMLARIN ALTYAPI ANTRENÖRLERİNİN YETENEK SEÇİM KRİTERLERİYLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

GÜRKAN H.H.*,MÜNİROĞLU S.*

ÖZET

Bu çalışmanın amacı; futbol kulüplerinde altyapıda görev yapan antrenörlerin, oyuncuların yetenek seçim ve yönlendirme kriterlerinin bilinmesidir.

Bu amacı gerçekleştirmek için, 5 Birinci Lig, 7 İkinci Lig, 10 Üçüncü Lig olmak üzere 22 kulüpten 43 futbol antrenörü üzerinde araştırma yürütülmüştür.

Araştırma verilerini oluşturmak için uzman görüşlerine başvurularak oluşturulan ve geçerlilik-güvenirlilik katsayısı α , 8373 olan 22 sorulu olan anket geliştirilmiş, araştırma verileri Likert türü anket ile elde edilen veriler frekans, yüzde ve aritmetik ortalamalarıyla çözümlenmiştir. Verilerin analizi MS WINDOWS MINITAB programı kullanılarak yapılmış ve alınan sonuçlar ışığında bulgular ve değerlendirmeler hazırlanarak çalışmaya eklenmiştir.

Araştırma sonucunda; futbolda yetenek seçiminde antrenörlerin çevresel etmenlere daha fazla önem verdikleri saptanmıştır. Bunun yanı sıra biyomotor ve fizyolojik özelliklerin dikkate alındığı görülmüştür. Psikolojik özelliklerin seçimine uygun sorularda ise antrenörlerin yanıtlarında farklılıklar gözlenmiştir.

*Ankara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Y.O.

FUTBOL MAÇI SIRASINDA 12-13 YAŞ GRUBU ÇOCUKLARIN KALP ATIMLARI VE KATETTİKLERİ MESAFELERİN ANALİZİ

ENİSELER N. *, OĞUZ M. *, MENTEŞ S. *, VURGUN H. *, ÇOLAKOĞLU M. *

ÖZET

105 m. x 70 m. futbol sahasında oynanan futbol maçı sırasında 12-13 yaş grubu çocuk futbol oyuncularının kalp atımı olarak cevaplarını ve bu oyun sırasında kat ettikleri mesafeleri saptamak amacıyla bu çalışma yapıldı.

Bu çalışmaya yaşları 12.8 ± 0.7 yıl, boyları 147.7 cm., vücut ağırlıkları 39.3 ± 3.7 kg. olan 14 futbol oyuncusu gönüllü ve velilerinden izinli olarak katıldı. Futbol oyuncularının 60 dakikalık maç sırasındaki kalp atımları telemetrik nabız ölçerler vasıtasıyla ölçüldü ve her iki dakikada kaydedildi. Ortalama nabız değerleri 182.3 ± 6.4 idi.

Çocukların maç boyunca kat ettikleri mesafeler 7462 ± 782 m. idi. Her biri 791 kez hız değişikliği yaptılar.

*Celal Bayar Üniversitesi , Beden Eğitimi ve Spor Y.O., MANİSA

FARKLI FUTBOL ANTRENMANLARI VE BİR FUTBOL MÜSABAKASI SIRASINDA FUTBOL OYUNCULARININ KALP ATIMI OLARAK YANITLARI

ENİSELER N.*

ÖZET

Futbol antrenmanlarından teknik, taktik, antrenman maçı ve futbol müsabakası sırasında kalp atımı olarak organizmanın cevapları saptanmaya çalışıldı.

14 birinci lig futbol oyuncusunun teknik, taktik, antrenman maçı ve özel bir müsabaka sırasında futbol oyuncularının kalp atımlarını kaydetmek için polar marka telemetrik pulsemetre kullanıldı. Her bir antrenman ve maç sırasında nabızlar 5 sn. intervallerle, 20 dk. boyunca kaydedildi.

Futbol oyuncularının teknik antrenman sırasındaki ortalama kalp atımları 120 ± 17 , taktik antrenman sırasındaki ortalama kalp atımları 127 ± 6 , antrenman maçı sırasındaki ortalama kalp atımları 131 ± 14 , futbol müsabakası sırasındaki ortalama kalp atımları 158 ± 5 idi.

Farklı futbol antrenmanları ve futbol maçı sırasındaki ortalama kalp atımlarının birbirleri ile olan farkları istatistiksel olarak anlamlı idi ($p < 0.01$).

* Celal Bayar Üniversitesi BESYO, Manisa

BİR İLİĞ FUTBOL TAKIMI OYUNCULARININ SEZON ÖNCESİ SPRİNT, SİÇRAMA VE KUVVET DEĞERLERİ

ENİSELER N.*, VURGUN H.*, ÇOLAKOĞLU M.*, ALTIN M.*

ÖZET

Çalışmaya yaşları 26.5 ± 3.3 yıl, boyları 179 ± 6.3 cm, vücut ağırlıkları 75.6 ± 7.4 kg olan 20 futbol oyuncusu katıldı.

Futbol oyuncularının 10 ve 30 m sprint ölçümleri fotoseller yardımıyla çalışan elektronik kronometre vasıtasıyla yapıldı, 10 ve 30 m sprint zamanları sırası ile 1.69 ± 0.63 sn ve 4.17 ± 0.82 sn idi.

Futbol oyuncularının dikey sıçrama ve derinlik sıçraması ölçümleri Bosco Ergojump vasıtasıyla yapıldı, dikey sıçrama değerleri 63 ± 5 cm, 70 cm ve 85 cm yükseklikten yapılan derinlik sıçraması değerleri sırası ile 61.1 ± 4 cm ve 60 ± 5 cm idi.

Cybex vasıtası ile yapılan futbol oyuncularının diz ekstensiyon ve fleksiyon izokinetik kuvvetleri, sağ diz flexörleri için $60^\circ/\text{sn}$ de 113 ± 16.2 FtLbs, $300^\circ/\text{sn}$ de 64.5 ± 15.4 FtLbs, $500^\circ/\text{sn}$ 45.9 ± 17.4 FtLbs, sol diz flexörleri için $60^\circ/\text{sn}$ de 187.6 ± 37.3 FtLbs, $300^\circ/\text{sn}$ de 89.7 ± 14.9 FtLbs, $500^\circ/\text{sn}$ 75.3 ± 18 FtLbs, sol diz extensörleri için $60^\circ/\text{sn}$ de 192.2 ± 33.25 FtLbs, $300^\circ/\text{sn}$ de 193.6 ± 14.7 FtLbs, $500^\circ/\text{sn}$ 75.3 ± 14.2 FtLbs olarak saptandı.

*Celal Bayar Üniversitesi BESYO, Manisa

TÜRKİYE FUTBOL FEDERASYONUNUN YAPISI VE İŞLEYİŞİ

2. Futbol ve Bilim Kongresi: E. Üni. İzmir 16-17-18 Ekim 2000

Hazırlı: Y. Doç. Mürsel Akenk: Ondokuz Mayıs Üni. Yaşar Doğu

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu. Samsun-Türkiye

Tel-Fax: +90 362 457 76 00

ÖZET

1. Amaç: Türkiye’de Futbol Federasyonunun yapısı ve işleyişi adlı araştırmada; görevler, yetkiler, sorumluluklar, Merkezi, Bölgesel ve yerel birimlerdeki çalışmaların açıklanması amaçlanmaktadır.

2. Materyal ve Yöntem: İlgili dokümanlar Türkiye, Futbol Federasyonu, Almanya ve Türkiye’nin Ulusal Olimpiyat Komitelerinin ortak Spor Federasyonları konusundaki derslere notlarından v.s. bulundu. Çeşitli yollarla elde edilen kaynaklar bir sistem bütünlüğünde irdelenmiştir.

3. Bulgular: Türkiye’de Spor ve Futbol Federasyonları üzerine Türkiye ve Almanya arasında Uluslararası kurslar ve konferanslar yapıldığı görüldü. Her iki ülkenin Ulusal Olimpiyat Komiteleri ve Spor Vakıfları, Gençlik ve Spor Teşkilatları arasında 1975, 1980 yıllarında imzalanan Gençlik ve Spor Akademilerinin geliştirilmesi, Türkiye ve Federal Almanya, Gençlik, Spor, Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği anlaşmalarından yararlanıldı.

1986 yılından itibaren Marmara, 1994 Yüzüncü Yıl ve 1996 yılından itibaren Ondokuz Mayıs Üniversitelerinde verilen Spor Federasyonlarıyla ilgili Yüksek Lisans ve Doktora dersleri ile Karşılaştırmalı Spor Federasyonları konusunda yazılan Doktora tezi gibi çalışmalardan yararlanıldı.

Ayrıca, araştırmacı Türkiye, Almanya, Avustralya Gençlik ve Spor Örgütlerinin kurslarına ve konferanslarına katıldı.

4. Sonuç: Türkiye, Almanya, Avustralya’da yapılan karşılaştırmalardan bir kısmı burada aktarılmakta ve Spor Federasyonları ve Türkiye Futbol Federasyonu konusunda bir model önerisinde bulunmaktadır.

Hem Türkiye Futbol Federasyonuna ve hem de diğer Spor Federasyonlarının yapılarına ve işleyişlerine yarar sağlayabileceği ümit edilen bu çalışmanın bilim adamları ve uygulayıcılarla paylaşılmasında yarar bulunmaktadır.

TÜRKİYE'DE ÜSTÜN YETENEKLİ VE KABİLİYETLİ FUTBOLCU EĞİTİMİ PROGRAMI

2. Futbol ve Bilim Kongresi: E. Üni. İzmir 16-17-18 Ekim 2000

Hazırlı: Y. Doç. Mürsel Akenk: Ondokuz Mayıs Üni. Yaşar Doğu
Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu. Samsun-Türkiye

Tel-Fax: +90 362 457 76 00

ÖZET

1. **Amaç:** Türkiye'de Üstün Yetenekli ve Kabiliyetli Futbolcuların Eğitimi Programının incelenmesi amaçlanmaktadır.

2. **Materyal ve Yöntem:** İlgili dökümanlar; Türkiye, Almanya, İsrail, Avustralya, ABD gibi ülkelerden derlenmiştir. Elde edilen kaynaklar bir sistem bütünlüğünde irdelenmektedir.

3. **Bulgular:** Türkiye'de hükümet ve hükümet dışı birimlerde, Vakıflarda ve Gönüllü birimlerde, okullarda, Gençlik ve Spor Kulüplerinde Üstün Yetenekli ve Kabiliyetli Futbol oynayanların ve Futbolcuların Eğitimi ve Öğretimi Programları hazırlandı.

Çocuklar için Futbol Antrenörlüğü, Futbol Menajerliği, Futbolda Yöneticilerin ve Masörlerin Eğitimi gibi konularda; Araştırma Merkezleri, Enstitüler ve Akademilerin, Özel Futbolcuların eğitim programlarından bahsedildi.

4. **Sonuç:** Türkiye'de ilk defa Üstün Yetenekli ve Kabiliyetli Futbolcuların ve Futbol Elemanlarının eğitilmesi zorunlu hale gelmiştir. Sadece Profesyonel Futbolcu ithal etmek yetmemektedir. Ama Profesyonel Futbol adamları ithal etmemek; futbol endüstrisinden daha fazla yararlanabilmek için yeni bir eleman yetiştirilmesi modeli ortaya konulmaktadır.

1999 yılında Türkiye'de yapılan ve 2001'de İspanya'da yapılacak Dünya Üstün Yetenekli ve Kabiliyetli Çocuklar Kongrelerinin çalışmalarından, Gençlik ve Spor şuralarından da yararlanılmaktadır.

Bu noktada Futbol ve Bilim kongreleride konuların tartışılmasında yarar bulunmaktadır.

TÜRKİYE'DE FUTBOL VE SPOR KULÜPLERİNİN YAPISI VE İŞLEYİŞİ

2. Futbol ve Bilim Kongresi: E.Üni. İzmir Türkiye 16-18 Ekim-2000

Hazırlı: Y. Doç. Mürsel Akenk: Ondokuz Mayıs Üni. Yaşar Doğu
Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu. Samsun-Türkiye

Tel-Fax: +90 362 457 76 00

ÖZET

1. Amaç: Türkiye'de Futbol ve Spor Kulüplerinin Yapısı, İşleyişi, Görevleri, Yetkileri ve Sorumluluklarının açıklanmasıdır.

2. Materyal ve Yöntem: İlgili kaynaklar Türkiye, Almanya, Avustralya'dan bulundu. Elde edilen dokümanlar bir sistem bütünlüğünde incelenmektedir.

3. Bulgular: Türkiye Üniversitelerinde verilen Spor Kulüplerinin Yapısı ve İşleyişi adlı Yüksek Lisans ve Doktora Programlarındaki dersler, ders notları ve Seminerler izlendi.

Türkiye, Federal Almanya'nın ve Avustralya'nın Spor Kulüpleri, Spor Yönetimi ve Spor Yöneticiliği kurslarından yararlanıldı, bazı kurslarına devam edildi.

Spor ve Futbol Kulüplerinin, Gönüllü Amatör, Profesyonel ve Süper Profesyonellikte Dernekler, Şirketler ve Vakıflar bakımından bilimsel çalışmalarda ve önerilerde bulunuldu.

4. Sonuç: Türkiye'de 5000 civarında Gençlik, Spor ve Futbol Kulübü vardır. Farklı Tüzükler, Dernekler Kanununun sıkıntıları bulunmaktadır.

Bu araştırmada; Gençlik ve Spor Şuraları, Özürlüler Şurası, Yurt dışında yapılan gelişmeler ve kurslar çerçevesinde bazı yeniliklerin yapılmasına ihtiyaç duyulduğu anlatılmaktadır.

Avrupa Konseyine aday olunan ve Asya ve Pasifik Konseyinin Üyesi olunan Türkiye'de daha çağdaş Spor ve Futbol Kulüplerinin yapıları, Sponsorluk gibi konularda önemli ipuçları verilmektedir.

Türkiye, Almanya ve Avustralya'nın birikimlerinden yararlanılmış ve Spor ve Futbol Kulüpleri konularında bir model tasarlanmıştır.

FUTBOLDA MASAJ, AKUPRESSÜR VE HAREKETLE EĞİTİDE PROGRAMLAR, KURSLAR, OKULLAR VE ÜNİVERSİTELER

2. Futbol ve Bilim Kongresi: E. Üni. İzmir 16-17-18 Ekim 2000

Hazırlı: Y. Doç. Mürsel Akenk: Ondokuz Mayıs Üni. Yaşar Doğu

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu. Samsun-Türkiye

Tel-Fax: +90 362 457 76 00

ÖZET

1. Amaç: Futbol branşında Masaj, Akupressür ve Hareketle Eğitimde Programların, Kursların, Okulların ve Üniversitelerde Yardımcı Uzmanlık ve Uzmanlık Programlarının tartışılması amaçlanmaktadır.

2. Materyal ve Yöntem: İlgili dokümanlar Türkiye, Almanya ve Avustralya'dan derlendi. Elde edilen kaynaklar bir sistem bütünlüğünde ele alındı.

3. Bulgular: Futbol gibi toplumun yoğun ilgi gösterdiği, Türkiye'de yüzde 80 sporcuların Futbola ilgilendiği ve Spor Kulüplerinin Futbolda çoğunlukta olduğu bir ülkede; Masaj, Akupressür, Hareketle Eğitim Programları, kurslar, okullar ve üniversitelerdeki çalışmalar açıklanmaktadır. Futbol Federasyonunun da dikkatleri çekilerek; Futbol Masajının ve özel dokunma noktalarının bir endüstri haline getirildiği gözükmektedir.

4. Sonuç: Türkiye'de ilk defa Futbol dalında Masaj, Akupressür ve Hareketle Eğitim Programları bir sistem içerisinde açıklanmaktadır.

Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Masaj kurslarının yanında; Türkiye Üniversitelerindeki Masaj Uzmanlık ve Yardımcı Uzmanlık Programlarından örnekler verilmektedir.

Ayrıca Avustralya Masaj Okulları ve Üniversitelerinin Masaj programlarından transferler yapılmaktadır.

Türkiye Futbol Kamu oyuna ilgili bilgilerin aktarılmasında ve Spor Futbol Dalı Masaj programlarının kurulmasında yararlar bulunduğu inanılmaktadır.

TÜRK FUTBOLUNDA ELEMAN YETİŞTİRME MODELLERİ, EKOLÜ VE PLANLAMASI

2. Futbol ve Bilim Kongresi : E. Üni. İzmir 16-17-18 Ekim 2000

Hazırlı: Y. Doç. Mürsel Akenk: Ondokuz Mayıs Üni. Yaşar Doğu
Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu. Samsun-Türkiye
Tel-Fax: +90 362 457 76 00

ÖZET

1. **Amaç:** Türkiye’de Futbolunda Elemanların yetiştirilme modellerinin ekolünün ve Futbol Planlamasının anlatılması amaçlanmıştır.

2. **Materyal ve Yöntem:** İlgili dökümanlar Türkiye, Almanya ve Avustralya’dan bulundu. Elde edilen kaynaklar bir sistem bütünlüğünde irdelendi.

3. **Bulgular:** Futbolda Eleman Yetiştirme modelleri, Ekolü ve Futbol Planlaması gibi önemli konulara değinilmektedir. Futbolda kısa, orta ve uzun vadeli planlamaların nasıl yapılmakta olduğu ifade edilmektedir.

4. **Sonuç:** Türkiye’ye yönelik Futbol Elemanı yetiştirilmesi Modeli ve Ekolünün ve planlamasının ortaya konulduğu için önemli görülmektedir. Futbol yetenekleri, Bilim Adamları ve Uzmanlarla karşılıklı bilgi alışverişi ve akışının da yapılacağı tartışmaların kongre platformlarında aktarılmasında yarar bulunmaktadır.